

Годишен индивидуален доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Индивидуален финансов отчет

ДП „Национална компания Железопътна
инфраструктура”

31 декември 2017 г.



ДП НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ
ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА



Съдържание

Годишен индивидуален доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	ii
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Счетоводен баланс	2
Отчет за промените в собствения капитал	3
Отчет за паричните потоци	4
Бележки към индивидуалния финансов отчет	5

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

I. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ или Компанията) е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, образувано на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е регистрирано с решение на Софийския градски съд № 1 от 15 януари 2002 г., вписана в регистъра II под № 948, том 18, стр. 32 по ф.д. № 23/2002 г. Седалището и адресът на управление на Компанията е: Република България, гр. София, община Сердика, бул. „Кн. Мария Луиза“ №110.

ДП НКЖИ е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. и е правопреемник на отделените активи и пасиви в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г. Предприятието е управител на железопътната инфраструктура.

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление са:

Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

Управителният съвет (УС);

Генералният директор.

ДП НКЖИ има следната структура на административно-стопански териториално обособени звена: Управление на движение на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив; Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Пловдив, Шумен и Бургас; Поделение „Електроразпределение“ (ЕРП); Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ); Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД с капитал 5 хиляди лева и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Дейностите в предприятието са регламентирани от ЗЖТ, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международни споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите на Европейската комисия.

Предметът на дейност на ДП НКЖИ съгласно ЗЖТ е:

- осигуряване използването на железопътна инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия;
- извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура;
- определяне и събиране на инфраструктурните такси (ИТ) от лицензираните железопътни превозвачи в съответствие с методика, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- разработване на графика за движение на влаковете, съгласувано със заявителите, а за пътническите превози – и с общините;
- управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност;
- приемане на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура за извършване на превоз при публично обявяване на капацитета на железопътната инфраструктура и предоставяне на достъп при условията, предвидени в ЗЖТ;
- приемане и изпълнение на заявките на заявителите за получаване на капацитет от железопътната инфраструктура във връзка с изпълнение на възложените им задължения за извършване на обществени превозни услуги;
- изготвяне, поддържане и съхраняване на регистър, съдържащ данни за земята и обектите на железопътната инфраструктура;
- разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт;
- предоставяне на други услуги.

ДП НКЖИ осъществява международно научно-техническо сътрудничество чрез участието си в: Международния съюз на железниците (UIC); Международния комитет по транспортна политика (СIT); Европейски изследователски институт по железопътен транспорт (ERRI); Организация за сътрудничество на железниците (ОСЖД) и други международни организации. От 2017 г. ДП НКЖИ членува в подгрупа „такси“ в

Платформа на железопътните инфраструктурни мениджъри в Европа (PRIME). Компанията развива двустранно сътрудничество с чуждестранни администрации с цел повишаване ефективността на железопътните превози.

Основният документ, който очертава стратегическата рамка на развитие на транспортната система в Република България е Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г. Документът представлява всеобхватен план за устойчиво развитие на транспортната система на Република България и рамка за инвестиции в транспорта. Стратегията определя приноса на Република България към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с Общите приоритети, съгласно член 10 от Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, включително приоритети за инвестиции в основната и широкообхватната TEN-T мрежа и във второстепенната свързаност.

В края на разглеждания период Република България трябва да притежава по-конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.

През 2017 г. ДП НКЖИ участва активно в изпълнението на поставените цели на политиката в областта на транспорта за изграждане на базисната транспортна инфраструктура като важно условие за поддържането на устойчив икономически растеж.

Приоритети за развитие на железопътната инфраструктура на Република България:

- Ускорено изграждане, ефективно поддържане и модернизация на транспортната инфраструктура;
- Интегриране на железопътната система на Република България с Европейската;
- Изграждане и развитие на ключови транспортни връзки от национално, трансгранично и европейско значение;
- Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „разширената“ Трансевропейска транспортна мрежа;
- Изпълнение на проекти, разположени по трасетата на общоевропейските транспортни коридори;
- Подобряване на управлението и реализацията на проекти, финансирани от структурните и кохезионния фондове на ЕС;
- Развитие на транспортната инфраструктура чрез механизмите на публично-частното партньорство;
- Развитие на интермодалния транспорт.

В изпълнение на основните приоритети за развитие на железопътната инфраструктура ДП НКЖИ се стреми към изпълнението на следните задачи и цели:

- Оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура;
- Реконструкция и подновяване на железопътните линии, разположени по общоевропейските транспортни оси;
- Повишаване на равнището на конкурентоспособност (по отношение на качество и ефективност);
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване - сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Поддържане на активна инвестиционна политика по отношение на привличане на различни източници на финансиране извън Държавния бюджет;
- Привличане на частни инвестиции;
- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на организацията. Въвеждане на енергоефективни технологии и използване на възобновяеми енергийни източници;
- Подобряване на фирмения имидж в резултат на въвеждане на нови услуги и дейности, включително дейности, свързани с намаляване на професионалния риск;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика за инфраструктурните такси, чрез въвеждане на нова методика;
- Разширяване на пазарния дял на комбинираните превози чрез развитие на терминалната инфраструктура;
- Развитие на интермодалния транспорт;
- Успешно и ефективно усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ);
- Подобряване на транспортния достъп на регионално ниво до транспортните коридори и стимулиране развитието на пограничните райони.

Като управител на железопътната инфраструктура в България, ДП НКЖИ организира дейността си в съответствие с дългосрочен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността на предприятието.

Източници за финансиране на железопътната инфраструктура са: държавният бюджет, приходи от инфраструктурни такси за използването ѝ, приходи от цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт, приходи от търговска дейност, приходи от услуги по ценова листа, кредити, фондове на евросъюза по различни програми.

Със Закона за държавния бюджет ежегодно на Компанията се предоставя капиталов трансфер за ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и субсидия за текуща дейност. Със средствата от държавния бюджет се покриват само разходи, свързани с изпълнението на възложените от държавата дейности.

Европейските структурни и инвестиционни фондове на Европейския съюз (ЕС) имат решаваща роля във финансирането на транспортните и екологични инфраструктурни проекти. ДП НКЖИ подготвя и реализира проекти по:

➤ Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г., която през програмен период 2014-2020 г. осигурява приемственост и последователност на инвестициите и гарантира завършване на започнатото от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г., тъй като целите са и продължение на нейната политика и действия. Общата цел на ОПТТИ 2014-2020 г., е продължение на главната цел на ОПТ 2007-2013 г., а именно „Развитие на устойчива транспортна система“. ДП НКЖИ е Бенефициент по *Приоритетна ос I* – Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ Трансевропейска транспортна мрежа, *Приоритетна ос III* – Подобряване на интермодалността при превоза на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт, *Приоритетна ос IV* – Иновации в управлението и услугите - внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта и *Приоритетна ос V* – Техническа помощ на ОПТТИ 2014-2020 г.

➤ Механизъм за свързване на Европа, който действа в периода 2014-2020 г. Чрез него се осигурява финансиране на проекти с висока добавена стойност за целия ЕС с цел усъвършенстване на енергийната, транспортната и цифрова инфраструктура.

Ефектът от изпълнението на политиката в железопътния сектор е свързан с: осигуряване на стабилен График за движение на влаковете (ГДВ); привличане на повече товари и пътници; подобро качество и увеличен капацитет на железопътната инфраструктура; премахване на временни и постоянни намаления на скоростта; намаляване броя и времето за отстраняване на аварии; намаляване на енергийните разходи; намалени средства за поддържане и експлоатация на жп инфраструктура; свободен и равнопоставен достъп до инфраструктурната мрежа и обекти; повишено качество на транспортното обслужване (по-висока скорост, намалено време пътуване, повишена безопасност, по-висок комфорт).

II. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2017 Г.

Управителният съвет на ДП НКЖИ е в състав, както следва: *за периода 01.01.2017 г. до 26.01.2017 г.:* Христо Владимир Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев; *за периода 27.01.2017 г. до 07.02.2017 г.:* членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев; *за периода от 10.02.2017 г. до 04.05.2017 г.:* Иван Василев Марков – председател и членове: Димитър Стоянов Савов и Красимир Христов Папукчийски; *за периода от 10.05.2017 г. до 31.12.2017 г.:* Христо Владимир Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Красимир Христов Папукчийски.

Компанията се управлява и представлява от Генерален директор: *за периода от 01.01.2016 г. до 07.02.2017 г.* от Милчо Алексиев Ламбрев и *от 08.02.2017 г.* от Красимир Христов Папукчийски, назначен със заповед № ПД-38/08.02.2017 г. на МТИТС. Промените са вписани в Търговския регистър на 16.02.2017 г.

На 17.01.2017 г. с Решение на Управителният съвет на ДП НКЖИ – Протокол № 02-01/17 е приет проект на Бизнес план на ДП НКЖИ за 2017 г.

На 17.02.2017 г. с Решение на Управителният съвет на ДП НКЖИ – Протокол № 06-02/17 е приет проект на Годишна програма за изграждането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2017 г.

Със заповед № ПД-208/21.06.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е одобрен за изпълнение Бизнес плана на ДП НКЖИ за 2017 г.

На 11.07.2017 г. с Решение на Управителният съвет на ДП НКЖИ – Протокол № 19-07/17 е приет проект на Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за периода 2018-2022 г.

Промени в структурата и размера на капитала на ДП НКЖИ:

1. В изпълнение на Решение № 63 от 20 януари 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ получава безвъзмездно за управление от МТИТС имот/земя и сгради – публична държавна собственост;

2. В изпълнение на Заповед № 5-95-00-13 от 11.01.2017 г. издадена от Областния управител на област Русе и Решение на Управителния съвет № 22-08/16 от 17.08.2016 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала нужда, правото на управление на имот – частна държавна собственост;

3. В изпълнение на Решение № 178 от 30 март 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ получава безвъзмездно за управление от МТИТС имоти/земя – публична държавна собственост;

4. В изпълнение на Заповед № ДС-100 от 23.05.2017 г. издадена от Областния управител на област Пазарджик и Решение на Управителния съвет № 06-02/17 от 17.02.2017 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала необходимост, правото на управление на имоти – частна държавна собственост;

5. В изпълнение на Заповеди №№ ДС-224,225,226,227 от 29.12.2017 г. издадени от Областния управител на област Пазарджик и Решение на Управителния съвет № 23-09/17 от 15.02.2017 г. е отнето на ДП НКЖИ, поради отпаднала необходимост, правото на управление на имоти – частна държавна собственост;

6. В изпълнение на Решение № 576 от 5 октомври 2017 г. на Министерския съвет на Република България, ДП НКЖИ прехвърля безвъзмездно на община Симитли правото на собственост върху имот – частна държавна собственост;

7. На основание на Решение на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ № 18406/18 на ДП НКЖИ са прехвърлени в активи на ДП НКЖИ съоръжение, железен път и ТТ кабел, реконструирани при изпълнението на ЛОТ 22Б;

8. В изпълнение на писмо № 40-13-7/19.12.17 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията са признати за активи – публична държавна собственост извършени инвестиции от концесионера „Железопътна гара – Пловдив“ ООД.

Структурни и организационни промени през 2017 г.:

На централно ниво

- Извършено е вътрешно реструктуриране в поделение „Железен път и съоръжения“ в Централно управление на ДП НКЖИ.

- Закрито е Звено „Контрол и централно оперативно ръководство“ и е създаден сектор „Контрол и централно оперативно ръководство“ към отдел „Договори и инвестиции“.

- Закрит е „Блок за координация, контрол и информация“ – София, Пловдив и Горна Оряховица, като е създадено Регионално звено за координация, контрол и информация – София, Пловдив и Горна Оряховица.

- С Решение на Управителния съвет – Протокол № 23-09/17 от 15.09.2017 г. е извършена структурна и организационна промяна в Инспекторат по безопасност. Инспекция „Безопасност на превозите“ е трансформирана в инспекция „Безопасност на превозите и ТСОС“ с два сектора: „Безопасност на превозите“ и „ТСОС и оценка на риска“.

На регионално ниво

- В сила от 04.07.2017 г. с промяна в Правилника за устройството и дейността на ДП НКЖИ и Решение на Управителния съвет – Протокол № 11-04/17 от 04.04.2017 г. е увеличен броя на железопътните секции от 4 на 6, като са създадени нови железопътни секции с центрове Бургас и Шумен.

- Извършено е вътрешно реструктуриране на участъци, подучастъци, райони и подрайони в регионалните структури на поделения СиТ и ЕРП.

- В сила от 18.12.2017 г. е извършена промяна в организацията на работа в гарите в участъка Крумово-Димитровград, като в резултат на автоматизирано управление движението на влаковете и осигуряването му без ръководители движение в гарите, е намален персонала. Създадена е Мобилна група за отстраняване на повреди по съоръженията на осигурителната техника и железен път.

III. ПРОИЗВОДСТВЕН КАПАЦИТЕТ И СТЕПЕН НА НАТОВАРЕНОСТ

ДП НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура на Република България предоставя използването ѝ от лицензирани железопътни предприятия при равнопоставени условия.

Производственият капацитет на железопътната мрежа е сравнително постоянна величина. Средната използваемост на капацитета в последните години непрекъснато намалява. Повишено запълване на капацитета се достига в определени железопътни участъци и линии поради извършване на ремонти на железния път и съоръженията.

При сравнението на натуралните измерители на влаковата работа за 2017 г. спрямо 2016 г. се отчита увеличение във влакилометрите с 503 398 или с 1,71%, а в брутотонкилометровата работа с 893 799 хил. или със 7,20%.

Таблица 1

НАТУРАЛНИ И СТОЙНОСТНИ ИЗМЕРИТЕЛИ	<i>Влаккилометри</i>	<i>Брутотонкилометри (хил.)</i>	<i>Приходи от инфраструктурни такси (хил. лв.)</i>
Отчет 2017 г.	29 908 503	13 305 028	57 506
Отчет 2016 г.	29 405 105	12 411 229	54 746
<i>Изменение 2017/2016 (+/-)</i>	503 398	893 799	2 760
<i>Изменение 2017-2016 (%)</i>	1,71%	7,20%	5,04%

По видове превози изменението на превозната работа е, както следва:

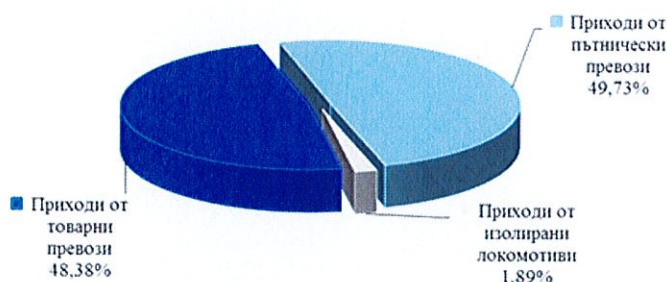
- пътнически превози – спад с 0,79% във влаккм. и с 1,76% в брутотонкм.;
- товарни превози – увеличение с 8,40% във влаккм. и с 12,69% в брутотонкм.;
- изолирани локомотиви – увеличение с 11,43% във влаккм. и с 13,64% в брутотонкм.

С приходите от инфраструктурни такси се покриват преките разходи, възникнали директно, вследствие извършването на влаковата услуга.

През 2017 г. е запазен размера на ставките за инфраструктурни такси в сила от 01.01.2014 г. (0,7902 лв. за влаккилометър и 0,0025 лв. за брутотонкилометър) и на ставките за комбинирани превози с блок-влакове и за превоз на товарни автомобили с блок-влакове. За 2017 г. реализираните приходи от инфраструктурни такси са повече с 2 760 хил. лв. (5,04%) в сравнение с 2016 г., следствие от увеличение на извършените превози от началото на годината.

По видове превози структурата на приходите от инфраструктурни такси за 2017 г. е показана в следващата графика:

Структура на приходите от инфраструктурни такси по видове движение за 2017 г.



В приходите от ИТ най-голям е дялът на приходите от пътнически превози, следват приходите от товарни превози и от изолирани локомотиви.

Пазарен дял на извършената работа по железопътни предприятия в натурални и стойностни измерители

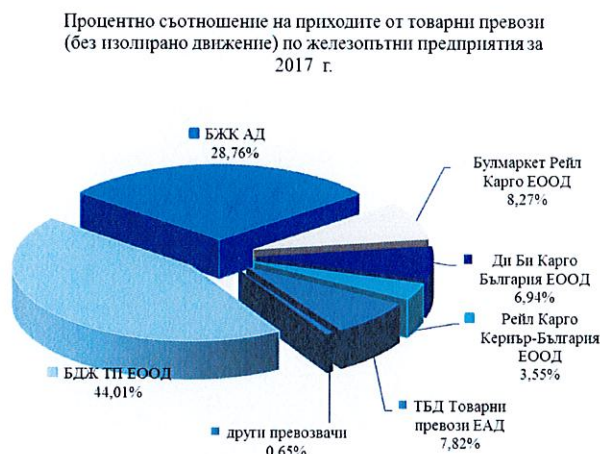
През 2017 г. железопътната инфраструктура беше предоставена за ползване като цяло от всички железопътни предприятия (превозвачи): „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД, „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД, „БЖК“ АД, „Газтрейд“ АД, „Рейл Карго Кернър България“ ЕООД, „Ди Би Карго България“ ЕООД, ДП „ТСВ“, „Експрес сервиз“ ООД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт рейл“ ООД, „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, „ТБД Товарни превози“ ЕАД, „Пимк рейл“ ЕАД. Сключени са договори с железопътните предприятия „Мини Марица изток“ ЕАД през м. юни 2017 г. и „ДМВ Карго Рейл“ ЕООД през м. август 2017 г.

Изменението на реализираните приходи от инфраструктурни такси по железопътни предприятия за 2017 г. и 2016 г., са показани в следващата таблица:

Таблица 2

Железопътни предприятия	Приходи от инфр. такси за 2017 (лв.)	Приходи от инфр. такси за 2016 (лв.)	Изменение 2017/2016 (–)	Изменение 2017/2016 (%)
БДЖ ПП ЕООД	28 749 200	29 107 880	(358 680)	-1,23%
БДЖ ТП ЕООД	12 688 003	12 505 559	182 444	1,46%
БЖК АД	8 186 621	5 518 321	2 668 300	48,35%
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	2 335 264	2 273 799	61 465	2,70%
ТБД Товарни превози ЕАД	2 261 113	947 056	1 314 057	138,75%
Ди Би Карго Рейл Б-я ЕООД	2 016 611	3 339 217	(1 322 606)	-39,61%
Рейл Карго Кернър Б-я ЕАД	1 022 547	828 697	193 850	23,39%
Пимк рейл ЕАД	95 371	17 582	77 789	442,44%
Порт Рейл ООД	77 212	77 366	(154)	-0,20%
ДП ТСВ	66 379	123 671	(57 292)	-46,33%
Газтрейд АД	6 502	5 378	1 124	20,90%
Мини Марица-изток ЕАД	626		626	
Експрес сервиз ООД	428	1 784	(1 356)	-76,01%
Карго Транс Вагон Б-я АД	27	52	(25)	-48,08%
ДМВ Карго Рейл ЕООД	23		23	
Общо приходи от инфраструктурни такси	57 505 927	54 746 362	2 759 565	5,04%

Делът на железопътните предприятия в приходите от товарни превози са показани в следващата графика:



„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД е единственото лицензирано железопътно предприятие за превоз на пътници и багажи по железопътната мрежа на Република България със 100% пазарен дял в пътническите превози.

„БДЖ - Товарни превози“ ЕООД за 2017 г. е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 47,81% във влаккм., 42,67% в брутотонкм. и 44,01% в приходите от инфраструктурни такси. За 2017 г. изменението на превозените товари спрямо 2016 г., е както следва: спад с 1,58% във влаккм. и ръст с 2,31% в брутотонкм.

„БЖК“ АД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 24,55% във влаккм., 30,13% в брутотонкм. и 28,77% в приходите от инфраструктурни такси. За 2017 г. се отчита ръст на превозените товари спрямо 2016 г. – с 37,80% във влаккм. и с 49,31% в брутотонкм.

„Ди Би Карго България“ ЕООД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 6,65% във влаккм., 7,04% в брутотонкм. и 6,94% в приходите от инфраструктурни такси.

„Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД за 2017 г. е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 8,35% във влаккм., 8,06% в брутотонкм. и 8,27% в приходите от инфраструктурни такси.

„Рейл Карго Керпър - България“ ЕООД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 3,44% във влаккм., 3,89% в брутотонкм. и 3,55% в приходите от инфраструктурни такси.

„ТБД Товарни превози“ ЕАД е с пазарен дял в товарните превози, както следва: 8,14% във влаккм., 7,75% в брутотонкм. и 7,82% в приходите от инфраструктурни такси.

Останалите железопътни предприятия: „Експрес Сервиз“ ООД, „Газтрейл“ АД, „Карго Транс Вагон България“ АД, „Порт Рейл“ ООД, „Пимк рейл“ ЕАД, „ДМВ Карго рейл“ ЕООД, „Мини Марица-изток“ ЕАД, ДП ТСВ, „Порт рейл“ ООД имат инцидентни превози, поради което техния дял в извършените превози по жп мрежата е минимален/незначителен – под 1%.

ДП НКЖИ предоставя на железопътните предприятия услуги по обслужване и поддръжка, допълнителни, съпътстващи и други услуги, които са посочени в Наредба № 41 от 27.06.2001 г. „За достъп и използване на железопътната инфраструктура“, издадена от Министъра на транспорта и съобщенията.

IV. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

През 2017 г. дейността на ДП НКЖИ беше насочена към изпълнението на следните задачи:

- Модернизиране и привеждане на железопътната инфраструктура в съответствие с европейските стандарти за безопасност, сигурност и висока надеждност на експлоатация. Постигане на съвместимост с жп администрации на страните от ЕС;
- Повишаване на качеството и ефективността на железопътните превози чрез ремонт на жп линии за възстановяване на проектните скорости и изграждане на трасета, позволяващи високи скорости и съкратено време пътуване с цел повишаване на качеството и ефективността на железопътните превози;
- Възстановяване, ремонт и модернизация на съоръжения и устройства на осигурителна техника при спазване на следните приоритети:
 - изграждане и усъвършенстване на системите на осигурителната техника за междугарие и телекомуникации, по протежение на жп магистралите и жп линии I-ва категория, както и внедряване на ETCS и изграждане на ERTMS;

- изграждане и внедряване на компютърни телекомуникационни системи за връзка между гарите, влаковите диспечери и енергодиспечери. Създаване на национална система за предаване на информация и координация на транспортните процеси и други, чрез използване на оптична преносна среда;

- изграждане на системи за запис на електронен носител на всички служебни разговори при осигуряване движението на влаковете и извършване на маневрената дейност;

- пресъоръжаване на прелези с ръчни бариери в прелези с автоматични прелезни устройства, с което се повишава сигурността и безопасността на превозите и се намалява времето, през което са затворени за преминаване на жп возила;

- изграждане на система от устройства за динамично следене на загрети букси, спирачни повърхности, осно натоварване на жп подвижен състав и за регистриране на дерайлирал подвижен състав т.е. „check point“ разположени по цялата жп мрежа, с която се гарантира безопасността на превозите и предотвратява разрушаването на железопътната инфраструктура.

- Възстановяване, ремонт и модернизация на контактната мрежа, тяговите подстанции, основните секционни постове и съоръженията към тях;

- Реконструкция на гарови комплекси с цел подобряване на интермодалността на пътниците чрез връзка на тези комплекси с други видове транспорт, както и чрез комуникационно решение за техните транспортни и пешеходни връзки;

- Предоставяне на нови услуги на операторите чрез изграждане на интермодален терминал на г. Годор Каблешков;

- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на Компанията;

- Съгласуване на международните разписания във внедрената международна система RNE Path Coordination System (PCS, бивш Pathfinder) – за изготвяне на международен график и постоянно актуализиране на базата данни във вътрешните системи за планиране, съгласуване и отчитане на влаковата работа (График генератор, Ръководене и отчитане на влаковата работа) със съответните им модули;

- Поддържане на системите: RNE Train Information System (TIS, бивш EUROPTIRAILS) - международна система за следене движението на международните влакове в реално време, при която ежедневно се запълва базата данни с актуалните разписания на влаковете и система „Симулиране на наклони и криви“, която служи за уеднаквяване на административните разстояния, получени на база първоначалното реперирание на мрежата и реалните разстояния, получени след реконструкциите на жп линиите;

- Намаляване на негативното въздействие на транспортната дейност върху околната среда. Изпълнение на „Национална дългосрочна програма за насърчаване потреблението на биогорива в транспортния сектор 2008-2020 г.“;

- Намаляване броя и шетите от произшествия;

- Прилагане на Системата за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015;

- Прилагане на приетата от Управителния съвет „Система за финансово управление и контрол, за смекчаване и контролиране на рисковете в ДП НКЖИ“;

- Ефективно и целесъобразно усвояване на предоставените средства от държавния бюджет, на приходите от инфраструктурни такси, от дейност „Електроразпределение“ и от други услуги за развитие, поддържане, ремонт и експлоатация на железопътната инфраструктура;

- Ефективно и целесъобразно усвояване на предоставените средства по ОПТТИ 2014-2020 г. и МСЕ;

- Изпълнение на заложените в годишния бизнес план на Компанията показатели за финансов резултат;

- Оптимизиране на разходите – многостепенен контрол при изразходването на финансовите средства;

- Намаляване на текущите вземания и задължения на предприятието;

- Постигане на високо ниво на професионална компетентност.

Дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“

Основна задача на дейност „Управление на движението на влаковете и гаровата дейност“ през 2017 г. беше осигуряване на равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура и планиране на влаковата работа, съобразена с Инвестиционната програма и строително-ремонтните дейности на ДП НКЖИ при осигуряване на безопасно движение на влаковете в съответствие с ГДВ, изчисляване на инфраструктурните такси и осигуряване на отчетна и статистическа информация, относно натоварването по железопътната инфраструктура.

Съгласно нормативите и при удовлетворяване на всички заявки за разпределяне на годишен капацитет е изготвен Графикът за движение на влаковете 2017/2018г.

През 2017 г. са разрешени общо 29 559 броя „прозорци“ за работа по железопътната инфраструктура, от които 621 на външни фирми. Разработени са 12 броя пълни прекъсвания за изпълнението на проекти от Инвестиционната програма на Компанията, които са удължавани общо 15 пъти. Извън годишната заявка за капацитет са изготвени разписания и направени корекции - общо 38 953 броя на разстояние 2 163 381 км.

Денонощно се управлява движението на влаковете, в изпълнение на ГДВ, чрез диспечерския апарат в Централно диспечерско ръководство и Звената „Оперативно диспечерско“ в УДВГД София, Пловдив и Горна

Оряховица. Приемат се заявките на железопътните предприятия и се осигурява равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура.

Създадена е непрекъсната организация и контрол за денонощно управление на влаковото движение и извършване на маневрената работа на ниво гари при спазване на нормативните документи по безопасността на превозите. Гаровата нормативна уредба се актуализира непрекъснато, в зависимост от настъпили изменения в нормативната уредба или оперативната обстановка, а също така и при промяна на коловозното и стрелково развитие на гарите.

Направени са 26 предписания за разследване на произшествия в мрежата, издаден е 1 тревожен бюлетин във връзка с допуснати нарушения по сигурността на движението.

Проверено е съответствието с нормативната уредба и са съгласувани 22 броя Таблици на маршрутните зависимости на гарови осигурителни инсталации. Проучени са исканията за прекъсване действието или удължаване срока за това на 167 устройства на гаровата и междугаровата осигурителна техника. Проведени са практически изпити за работа с осигурителната техника на 178 новоназначени началници на гари и влакови диспечери.

Издадени са заповеди, за закриване за служба „движение“ за част от денонощието на 173 гари и разделни постове, както и закриването на определени работни места за част от денонощието.

За привеждане капацитета на мрежата с реалната необходимост от превози са открити за експлоатация РП Куртово Конаре и гара Карлуково. Въведени са в експлоатация нови осигурителни техники МКЦ „Електро 2“ в гарите Септември, Пазарджик, Огняново и Стамболийски.

Създадена е организация за функциониране и провеждане на непрекъснат контрол върху дейностите: продажба на билети и карти от служители на ДП НКЖИ (ръководители движение и прелезопазачи), измерване на вагони на вагонни везни и почистване и дезинфекция на вагони, както и от изготвяне на инструкции.

Дейности по ремонт на железния път и съоръженията

Поделение „Железен път и съоръжения“ организира и управлява дейностите по поддържане и ремонт на железния път и железопътните съоръжения, като осигурява: скоростни условия, гарантиращи устойчив ГДВ; капацитет на трафика, даващ възможност за ефективно използване на всички направления по жп мрежа; ниво на сигурност на превозите, гарантиращо надеждна експлоатация; комфорт на пътуване с цел запазване и привличане на клиенти.

Със средствата от инфраструктурни такси през годината са извършени разплащания на обща стойност 58 358 430,38 лв. с ДДС.

Изпълнено е: Механизирано подновяване на железен път на 6 обекта, както следва: Владая, 2-ри и 3-ти коловози; Драгичево-Перник разпределителна; Делян-Дяково и 2-ри коловоз Дяково; Аварийно-възстановителни работи гара Дупница; Волюяк-Храбърско; Мездра 2-ри и 3-ти коловоз; Среден ремонт на железния път в т.ч. механизирани среден ремонт на 5 обекта, както следва: в междугарието Твърдица-Чинтулово; по 4-та и 9-та линии; в междугарието Ботев-Калофер и 2 стрелки г. Свежен; стрелки ЖПС Шумен; частично преустройство на г. Синдел. Изпълнено е: обезопасяване на слаби места; ремонт на инженерни съоръжения (мостове, прелези и др.); ремонт, доставка на резервни части, консумативи, колооси на механизация; доставки на железопътни материали.

През 2017 г. е извършена доставка лека пътна механизация, автомобили втора употреба и на 3 броя стрелкови крана.

През 2017 г. са изпълнени следните видове работи и ремонт по железния път и съоръженията:

- Механизирано подновяване на железен път – 28 942 м;
- Механизиран среден ремонт на железен път – 134 159 м;
- Полагане на БРП – 59 865 м;
- Механизирано поддържане с ТПМ на железен път – 3 122 609 м;
- Механизирано поддържане с ТПМ на железопътни стрелки – 1 581 бр.
- Механизиран подновяване на железопътни стрелки – 12 бр.;
- Механизиран среден ремонт на железопътни стрелки – 24 бр.

С изпълнението на инвестиционната програма на поделението, ремонтните работи и текущо поддържане на железния път и съоръженията през 2017 г. е постигнато:

- Възстановяване на проектни скорости в 5 междугария с обща дължина 44,995 км;
- Завишаване на скорости в 16 междугария – 170,961 км;
- Запазване на съществуващи скорости – 2 952,103 км;
- Премахване на 38 бр. временни ограничения на скорости – 60,940 км;
- Намаляване на времетраенето с 62,3 минути

Дейности по сигнализация и телекомуникация

Дейността на Поделение „Сигнализация и телекомуникации“ е насочена към поддържане и модернизация на съществуващите и строителство на нови устройства и системи на осигурителната техника,

телекомуникациите и електроснабдяването (ОТ, ТК и ЕС), които осигуряват управлението, контрола и безопасността на влаковото движение.

Дейност „Осигурителна техника“

Основна задача на дейността по поддържане на осигурителните инсталации е намаляване на риска от субективна грешка при управлението на процесите по контрол и управление на влаковото движение и гарантиране на безопасността и ефективността на превозния процес.

Съоръжеността на действащите общо 315 гари и разделни постове със средства на осигурителната техника е следното: 20 гари са съоръжени с маршрутно-компютърни централизации, 175 с релейни централизации и 33 с електромеханични централизации и 70 са с релейни уредби. Без осигурителни системи са 17 броя гари.

От всички 757 бр. железопътни прелези, 518 бр. са съоръжени с автоматични устройства в т.ч.: 120 са с баристри, 278 бр. са със сигнализация и 120 бр. са с електрически баристри в район на гара. На 285 прелезни устройства са инсталирани шосейни светофари с трета бяла бавно мигаща светлина.

Участъците Подуене-Белово и Скутаре-Стара Загора (страна Пловдив) са съоръжени със система за автоматична локомотивна сигнализация тип EBICAB 700 (TSI CCS Annex B) – JZG 703 ниво 0. Жп възел Пловдив, включващ Пловдив разпределителна, гарите Тракия, Филипово и участъка Стара Загора-Бургас е съоръжен с ETCS ниво 1, версия 1.2.0/1999 г. ALTRACS BDZ.

В процес на въвеждане в експлоатация са следните участъци, на които е изградено полевото оборудване: Дунав мост 2 (Видин)-Видин пътническа (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d); Крумово-Свиленград (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d и GSM-R Voice); Пловдив-Септември (ETCS ниво 1, версия 2.3.0d и GSM-R Voice).

Със система за автоматична защита на влаковете е оборудвана малка част от националната железопътна мрежа. Системата работи ефективно само при наличие на съответно бордово оборудване на локомотивите, преминаващи по тези линии.

За осигуряване безопасността на движение на влаковете в междугарията се използват системите: Релейна полуавтоматична блокировка, с която са съоръжени около 2 031 км от жп мрежа (в т.ч.: 150 км оптичен кабел); Релсови вериги за установяване наличието на влак (София-Септември и Твърдица-Шивачево); Броячи на оси (движението на влаковете се осигурява без проходни сигнали). Съществуват междугария, при които движението на влаковете се осъществява без осигурителна техника по телефонен способ.

Въведени в експлоатация са 7 броя детектори за горещи букси от система тип „Phoenix MB“ на Signal & Sistem Technik GmbH (Пловдив -Свиленград-Турска/Гръцка граница).

Въведени в експлоатация са 2 броя двупътни системи „Check Point“ за контрол на загрети букси, за дерайлирани колооси и динамична везна (Септември-Пловдив), като системата в междугарията Септември-Тодор Каблешков е съоръжена и със система за следене на товара и габарита на подвижния състав.

През 2017 г. извършената работа по поддръжка и модернизация на съоръженията на осигурителната техника е, както следва: пресъоръжени 12 бр. прелези; рехабилитирани 10 бр. експлоатационни пунктове; възстановени технически параметри на 11 587 м кабелни линии; вложени 192 броя муфи; положени нови 1 875 м кабели в гари; направени 6 преустройства в гари във връзка с ремонт на железния път; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ОТ – 84 броя заземителни колове.

Дейност „Телекомуникации“

Направление „Телекомуникации“ извършва: поддържане, ремонт и строителство на съоръженията, които осигуряват служебни, диспечерски, телефонни, селекторни, компютърни и телексни връзки; услуги за пренос на данни и поддържане на компютри, участъкови и междугарови телефонни връзки, радиовръзки (гарови информационни табла; часовникови уредби), видео наблюдение и охранителни системи.

През 2017 г. по съоръженията на телекомуникация е изпълнено следното: възстановени 13 755 м временни връзки с временен кабел; възстановени 5 861 м съобщителни медни кабели; вложени 390 муфи за съобщителни медни кабели; възстановени технически параметри на 1 648 м кабелни линии и изградени 700 м оптични съобщителни кабелни линии; вложени 12 бр. муфи за оптични съобщителни кабели; демонтирани 13 536 м телекомуникационни кабели; демонтирани 4 бр. АТЦ и преносни системи; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ТК – 6 броя заземителни колове.

Дейност „Електроснабдяване и енергиен контрол“

Съоръженията за нетягово електроснабдяване служат за захранване на съоръженията на осигурителните и телекомуникационни техники, отопление на железопътни стрелки, на вътрешни сградни инсталации, пилонно и перонно осветление, осветление на работни площадки и чакални.

През 2017 г. извършената работа в натурални измерители е, както следва: пресъоръжени 28 броя трафопостове; възстановени 13 380 м кабели СН и НН; вложени 367 бр. муфи за кабели СН и НН; възстановено външно пилонно и перонно осветление – 1 633 бр. осветителни тела; възстановено вътрешно осветление – 1 051 бр. осветителни тела; монтирани 145 бр. дефектно-токови защити; възстановени 603 бр. нагреватели за отопление на стрелки; монтирани 197 бр. електромери за измерване на ел. енергия на жилища, фирми и служебни помещения; изграждане и възстановяване на заземителни мрежи на ЕС и ЕК – 159 броя заземителни колове.

Дейности по енергетичните и електротехнически съоръжения

С Решение № Л-327/17.05.2010 г. е издадена лицензия на ДП НКЖИ за дейността разпределение на тягова електроенергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Целта е либерализиране на пазара на електрическа енергия в сектор железопътен транспорт.

От 01.01.2014 г. превозвачите заплащат на управителя на железопътната инфраструктура утвърдена цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. В изпълнение на Закона за енергетика, Правилата за търговия с електрическа енергия и лицензионните изисквания са сключени отделни договори с всички опериращи на територията на Република България железопътни превозвачи за предоставяне на услугата „разпределение на тягова електрическа енергия“. В качеството си на разпределително дружество ДП НКЖИ сключи и необходимите по закон договори с енергийните дружества НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД.

Поделение „Електроразпределение“ ръководи и организира дейностите по разпределяне на електроенергия, ремонта, поддържането и експлоатацията на контактната мрежа и релсовите самоходни специализирани машини, за ремонт и поддържане на контактната мрежа, като създава условия за осигуряване на надеждно, непрекъснато и качествено електрозахранване на подвижния тягов състав, както и на нетяговите консуматори.

Обща разгърната дължина на електрифицираните линии – 4 717 км (в т.ч. текущ път и гарови коловози). Нивото на електрификация към 2017 г. е 73% от ОРД на железопътната мрежа, като подавания ток е 25 kV с честота 50 Hz.

Захранването на контактната мрежа с електроенергия се извършва от 54 бр. тягови подстанции.

В сравнение с 2016 г. повредите по енергосъоръженията по вина на поделение „Електроразпределение“ са повече с 29,8%. С 25,9% са увеличени повредите по причина на БДЖ – ТП ЕООД и с 10,6% по причина на БДЖ – ПП ЕООД.

Вследствие на допуснатите повреди по енергосъоръженията, броя на закъснелите влакове е намален с 19,3% в сравнение с 2016 г. С 20,1% са увеличени броя на закъснелите влакове по причина на БДЖ – ПП ЕООД и с 44% на БДЖ – ТП ЕООД.

Поделение „Електроразпределение“ извършва поэтапна модернизация на съоръженията и постепенно изграждане на система за телеуправление SCADA на тяговите подстанции, секционните постове и гаровите разединители. Въведена в експлоатация е SCADA на модернизирани тягови подстанции: Волюяк, Алдомировци, Симитли, Генерал Тодоров, Прослав, Първомай, Крумово, Димитровград, Симеоновград и Свиленград. Модернизирани са тяговите подстанции в Честово, Славяново, Търговище, Дивлядово, Мездра и Завет. Извършва се модернизация на подстанции Провадия, Величково, Пирдоп и Бов.

Дейностите по ремонта на контактната мрежа, тяговите подстанции и специализираната механизация са насочени към подобряване на сигурността и надеждността при работа, постигне намаляване на влаковите времезакъснения причинени от повреди на енергийни съоръжения (контактната мрежа), както и намаляване на времето за отстраняване на възникналите аварии и прекъсване на захранването по причина повреда на енергосъоръженията.

През 2017 г., в рамките на приходите от извършване на лицензионната дейност за тягово разпределение на електрическа енергия, са изпълнени обекти по титулен списък на стойност 17 237 хил. лв. с ДДС. С доставените материали за контактната мрежа, са подменени носещи въжета в участъците: Горна Оряховица-Джулюница П2 и П1; Долапи-Иваново; Бяла-Полски Тръмбеш; Плевен-Пордим П1; Плиска-Каспичан; Славяново-Стражица П2; Дралфа-Търговище П2; Самуил-Разград; Синдел-Провадия-П2; Царева ливада-Трявна; София-Елисейна-Зверино П1; Червен бряг-Телиш П2; Бели извор-Криводол; Бойчиновци-Мърчево. Доставен е контактен проводник за подмяна на 25,6 км контактна мрежа за Змейово-Стара Загора и за ремонт на контактната мрежа в участъците: Лакатник-Левище П1; Кунино-Червен Бряг П1; Червен Бряг-Телиш П2. Подменени са 135 бр. амортизирани и наклонени стълбове в участъците: Яна-Мусачево; Джулюница-Стражица; Червен Бряг-Телиш; сп. Надарево-Хан Крум, Шумен-Търговище. Изготвени са проектите и са изпълнени частични СМР за електрификация жп линия Нова Загора-Симеоновград. Извършен е ремонт на специализирана механизация, ремонт на сгради и прилежащ терен с коловози на работилница за РССМ на Енергосекция Горна Оряховица. Извършен е ремонт на сграда ПЕ Видин, изграждане ограда и временен довеждащ път към ТП и ПЕ Илиянци, реконструкция на покрив на ТПС Честово.

С изпълнението на реконструкция, модернизация и внедряване на нови технологии за контактна мрежа в енергийната система на ДП НКЖИ през 2017 г. е постигнато:

- Повишаване на надеждността и безотказността на контактната мрежа;
- Подобряване състоянието на съоръженията;
- Привеждането на параметрите им към действащите „Технически изисквания“ (ТСОС и производните от тях стандарти и европейските норми).

V. ПЕРСОНАЛ И ПОЛИТИКА НА ДОХОДИТЕ**Персонал**

Изменението на персонала през 2017 г. в сравнение с 2016 г. е показано в следващата таблица:

Таблица 3

Численост по разписание на длъжностите		Списъчен брой на персонала	
	Брой		Брой
31.12.2017 г.	11 778	31.12.2017 г.	11 260
31.12.2016 г.	11 856	31.12.2016 г.	11 414
<i>Изменение 2017/2016 г. (-/+)</i>	- 78	<i>Изменение 2017/2016 г. (-/+)</i>	- 154
<i>Изменение 2017/2016 г. (%)</i>	- 0,66%	<i>Изменение 2017/2016 г. (%)</i>	- 1,35%

Към 31.12.2017 г. числеността на персонала в ДП НКЖИ е 11 260 бр. и е намалена със 154 бр. спрямо 31.12.2016 г. През 2017 г. в ДП НКЖИ са постъпили 916 броя работници и служители и са напуснали 1 072 броя. Въпреки големият брой работници и служители, постъпили на работа през 2017 г., за експлоатационните дейности се наблюдава текучество и недостиг на персонал, възлизащ към 31.12.2017 г. на 590 броя, което е 5% от общата численост по шат.

Политика на доходите

В изпълнение политиката за повишаване на доходите, през 2017 г. е извършено следното:

- На основание Постановление на МС, в сила от 01.01.2017 г. е определена минимална работна заплата за страната в размер на 460 лв. В съответствие с договорения механизъм в КТД 2016 г. са увеличени основните заплати на работещите в предприятието определени по този механизъм съобразно нарастването на минималната работна заплата.
- На основание Правилника за атестация на персонала в периода 01.11.2017 г.-31.12.2017 г. се проведе годишно оценяване на индивидуалното трудово изпълнение на персонала в ДП НКЖИ. Атестирани са 10 726 работници и служители. Преобладаващата част от оценяваните работници и служители са оценени с оценка „Много добра“ – 5 444 бр. или 50,76%. През 2016 г. също е преобладавала оценка „Много добра“ - 57,10%. С отлична оценка през 2017 г. са оценени 3 141 бр., което е 29,28%, спрямо 20,68% през 2016 г. За получените отлична атестационна оценка е определено стимулиране – допълнителен платен годишен отпуск или паричен бонус.

Обучение и развитие на персонала

Продължава политиката по вътрешно-фирмено обучение на персонала с цел минимизиране на недостига на експлоатационен персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите на всички нива. През 2017 г. преминали процес на обучение за преквалификация са 82 курсисти, за придобиване на професионална квалификация – 195, придобиване на правоспособност – 352, разширяване на професионалната квалификация – 306 и периодично обучение по нормативни документи 5 916 курсисти.

С цел презентирание на компанията като работодател, ДП НКЖИ участва в следните форуми: „Национални дни на кариерата“, в Русенския университет „Ангел Кънчев“, организиран от Job Tiger; Младежки форум 2017 на тема „Младите хора в транспорта – обучение, иновации, бизнес“, организиран от Научно-технически съюз по транспорта; „Дни на кариерата“ във ВТУ „Годор Каблешков“; Специализирана бизнес конференция „Бизнеса отвътре“; Международна конференция „HR практиките, които работят“, организирана от Българската асоциация за управление на хора

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА**ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА**

На основание Договора между Република България и ДП НКЖИ и одобрената от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта и експлоатацията на железопътната инфраструктура със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2017 г., (ДВ, бр. 98 от 9.12.2016 г.) и ПМС № 374 от 22.12.2016 г. за изпълнение на ДБ, (ДВ, бр. 104 от 29.12.2016 г.) на ДП НКЖИ са предоставени 105 000 000 лв. капиталов трансфер и 135 000 000 лв. субсидия, намалена поради санкция по Договора с държавата до размер на 134 902 000 лв.

Капиталови трансфери

С предоставените средства като капиталов трансфер за 2017 г. се осигури от една страна изпълнението и съответното финансиране на проекти от инвестиционната програма на предприятието за ремонт, рехабилитация и изграждане на обекти от железопътната инфраструктура, както и възстановяване на част от

предоставената временна финансова помощ на предприятието по ПМС № 271/06.10.2015 г. за приключване на инвестиционни проекти на ДП НКЖИ по ОПТ 2007-2013 г.

С ПМС № 223 от 13.10.2017 г. (обн. ДВ бр. 84 от 20.10.2017 г.) са одобрени допълнителни разходи по бюджета на МТИТС за 2017 г. за приключване на железопътни проекти на ДП НКЖИ по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. в размер на 35 000 000 лв. Средствата се предоставят като капиталов трансфер.

С ПМС № 226 от 13.10.2017 г. (обн. ДВ бр. 84 от 20.10.2017 г.) са одобрени допълнителни трансфери по бюджета на МТИТС за 2017 г. за националното съфинансиране за периода 2015-2017 г. по проекти, финансирани по Механизъм за свързване на Европа, сектор транспорт в размер на 18 967 491 лв. Средствата са осигурени за сметка на предвидените трансфери по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 1.11 от ЗДБ за 2017 г.

Субсидия за текуща дейност

За 2017 г. усвоените средства от субсидия на ДП НКЖИ за финансиране на дейности по текущото поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура са в размер на 134 902 000 лв. (изплащане на възнаграждения и осигуровки на персонала).

Усвояването на средствата от капиталов трансфер и допълнителните целеви средства за плащания по проектите от поименния списък за капиталови разходи и субсидията през 2017 г. е показано в следващата таблица:

Таблица 4

НАИМЕНОВАНИЕ	Усвоени средства към 31.12.2017 г. (лева)
1	2
51-00 Основен ремонт на дълготрайни материални активи	62 764 363,33
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости (проект 3)	20 022 016,00
Модернизирани на осигурителни системи и прелезни устройства (проект 4)	23 302 000,00
Модернизация и реконструкция на тягови подстанции (проект 5)	9 755 052,98
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания (проект 20)	1 920 116,84
Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-Зимница (проект 8)	7 765 177,51
52-00 Придобиване на дълготрайни материални активи	42 235 636,67
<i>52-06 Изграждане на инфраструктурни обекти</i>	
Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел (проект 7)	7 235 636,67
Съфинансиране на инфраструктурни проекти по Оперативна програма "Транспорт" 2007-2013 - потасителна вноска, съгласно ПМС 271.06.10.2015 г.	35 000 000,00
ОБЩО КАПИТАЛОВИ ТРАНСФЕРИ	105 000 000,00
ПМС № 233 от 13.10.2017 г.	35 000 000,00
52-00 Придобиване на дълготрайни материални активи	
<i>52-06 Изграждане на инфраструктурни обекти</i>	
„Реконструкция и електрификация на железопътната линия Пловдив-Свиленград, по коридори IV и IX фаза 2 участък Първомай-Свиленград“	917 809,19
„Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от жп линията Пловдив-Бургас“	20 098 000,00
„Модернизация на железопътния участък Септември - Пловдив, част от Трансевропейската железопътна мрежа“	7 760 000,00
Техническа помощ за „Инструмент за подготовка на железопътните проекти по Трансевропейската транспортна мрежа“ и „Рехабилитация на жп линия Пловдив-Бургас фаза 2“	1 106 000,00
Проект „Развитие на възел София“	555 000,00
Възстановяване на ДДС 6	4 563 190,81
СУБСИДИЯ ЗА ТЕКУЩА ПОДДРЪЖКА	134 902 000,00
ВСИЧКО РАЗХОДИ	274 902 000,00

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ДП НКЖИ е Бенефициент по значителен брой проекти, финансирани от Европейския съюз от различни програми и фондове.

Към 31.12.2017 г. на различно ниво на изпълнение и подготовка са следните железопътни инфраструктурни проекти, свързани с проектиране и изграждане на жп инфраструктура:

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ 2014-2020 г.

1.1 Приоритетна ос 1 – „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ трансевропейска транспортна мрежа“

1.1.1 Проект „Модернизация на железопътния участък Септември-Пловдив: част от Трансевропейската железопътна мрежа – изграждане на четири броя пътни надлези“. Обща стойност съгласно ДБФП – 16 933 894,37 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 9 997 111,01 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 59,04%.

Основната цел на проекта е да бъде изградена железопътната инфраструктура в съответствие с нормативните изисквания за безопасност и надеждност при нормална експлоатация на железопътната линия, както и да бъдат спазени нормативните изисквания за премахване на пресичанията на железопътната линия на едно ниво с друг вид наземен транспорт.

С реализацията на проекта ще се постигне: премахване ограниченията за скорост и капацитет на потоците на железопътния трафик; съответствие на железопътната инфраструктура с европейските изисквания към TEN-T коридорите на основната мрежа в изпълнение на политиките на ЕС за устойчиво развитие на железопътния транспорт в региона.

1.1.2 Проект „Рехабилитация на железопътната инфраструктура по участъците на железопътната линия Пловдив-Бургас – възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции Бургас, Карнобат и Ямбол“. Обща стойност по ДБФП – 17 782 623,00 лв. без ДДС. Физическо изпълнение – 97 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 12 880 149,98 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 72,43%. Поради лоши метеорологични условия строителството на обекта е спряно. Срокът за изпълнение на етап II е изместен със 72 календарни дни.

1.1.3 Проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец“. Обща стойност по ДБФП – 1 084 999 272,24 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 469 869,99 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,05%.

С цялостното реализиране на проекта ще се реши един от най-проблемните участъци на обшоевропейската железопътна мрежа в Югоизточна Европа, разположен на най-пряката връзка между Западна и Централна Европа с Близкия Изток и Азия. Ще се създаде възможност за качествена железопътна връзка на градовете Анкара, Истанбул и София с останалите страни членки на Европейския съюз. Железопътната линия София-Пловдив има важно регионално икономическо и стратегическо значение, като линия съединяваща едни от най-големите индустриални центрове – София с Пловдив, Бургас, Стара Загора и цялата югоизточна България.

След реализирането на проекта скоростта в участъка Елин Пелин-Костенец ще бъдат 160 км/час за пътнически влакове и 120 км/час за товарни влакове.

1.1.4 Проект „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив-Бургас, Фаза 2“. Обща стойност по ДБФП – 675 092 693,08 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 29 275 278,32 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 4,34%.

Проектът включва: Проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникации по железопътната линия Пловдив-Бургас; Изграждане на надлези/подлези за железопътната линия Пловдив-Бургас на мястото на съществуващи прелези; Изграждане на защитен лесопояс в междугариято Черноград-Айтос; Рехабилитация на железопътен участък Скутаре-Оризово; Модернизация на железопътен участък Оризово-Михайлово; Модернизация на железопътен участък Ямбол- Зимница при гара Завой; Реконструкция на стрелковото развитие на гара Зимница и рехабилитация на контактната мрежа в гари Зимница и Стралджа; Рехабилитация на железопътната отсечка Стралджа-Церковски.

1.1.5 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-Перник-Радомир-Гюешево-граница с Република Македония“. Обща стойност по ДБФП – 26 096 447,40 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 23,08%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 3 331 871,09 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 – 12,77%.

1.2 Приоритетна ос 3 – „Подобряване на интермодалността при превода на пътници и товари и развитие на устойчив градски транспорт“

1.2.1 Проект „Реконструкция на гаровни комплекси Подуяне, Искър и Казичене“. Индикативна стойност – 6 166 703,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 130 260,05 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,15%.

Има издадени разрешения за строеж за гарни Подуяне и Искър. Предстои издаване на разрешение за строеж за гара Казичене.

1.2.2 Проект „Реконструкция на гаров комплекс Карнобат“. Индикативна стойност – 4 845 558,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 112 139,28 без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,06%.

1.2.3 Проект „Реконструкция на гаровни комплекси Стара Загора и Нова Загора“. Индикативна стойност – 14 887 305,00 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 90 266,90 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,61%.

1.3 Приоритетна ос 4 – „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта“

1.3.1 Проект „Разширяване функционалния обхват на Географска информационна система (ГИС) на ДП НКЖИ. Индикативна стойност на проекта 15 000 000 лв. без ДДС.

1.3.2 Проект „Изграждане на ETCS в участъка Русе-Каспичан“. Индикативна стойност на проекта 39 116 600 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 114,65 лв. без ДДС.

1.3.3 Проект „Проектиране, изграждане и внедряване на интегрирана система за билетонздаване, информация за пътници и осигуряване на контролиран достъп до влаковете“. Индикативна стойност на проекта 21 021 757 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 39 400 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,19%.

1.3.4 Проект „Проектиране и внедряване на Система за управление на влаковата работа в ДП НКЖИ, включително Система за мониторинг и контрол на параметри на подвижен железопътен състав в движение“. Индикативна стойност на проекта 18 000 000 лв. без ДДС.

1.3.5 Проект „Изграждане на ETCS в участъка София-Септември“. Индикативна стойност на проекта 40 000 000 лв. без ДДС.

1.4 Приоритетна ос 5 – „Техническа помощ“

1.4.1 Проект „Техническа помощ за укрепване капацитета на НКЖИ, като бенефициент по ОПТТИ 2014-2020 г. чрез продължаване на добрите практики, установени през предходния програмен период и включване на нови мерки за достигане на необходимия капацитет за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти, финансирани със средства на ЕСИФ“. Стойност по ДБФП – 8 126 285,75 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 48,89%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 2 523 232 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 31,05%.

1.4.2 Проект „Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на ДП НКЖИ като бенефициент на ОПТТИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ЕСИФ“. Стойност по ДБФП – 260 000,00 лв. без ДДС.

1.4.3 Проект „Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-граница с Република Сърбия“ - BG16M1OP001-5.001-0018. Стойност по ДБФП – 1 972 217,73 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 52,63 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 917 167,44 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 47,00%.

1.4.4 Проект „Техническа помощ за обезпечаване на разходите, свързани с управлението, индексиранието, съхранението и внедряването на електронен архив на документите по проектите, финансирани от Европейските фондове“. Обща стойност по ДБФП – 679 850,00 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 16,67 %. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 14 400,00 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 2,12%.

1.4.5 Проект Анализ и актуализиране на „Стратегия за интегриране на българската железопътна инфраструктура в Европейската мрежа за интермодален транспорт“. Индикативна стойност на проекта – 1 050 000 лв. без ДДС.

1.4.6 Техническа помощ за обезпечаване на разходите по предоставяната от ЕИБ подкрепа на НКЖИ за подготовка и управление на проекти по Приоритетна ос 4 на ОПТТИ. Обща стойност по

ДФФП – 1 188 602,25 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 112 460,23 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 9,46%.

1.4.7 Проект „Предварителни проучвания за развитие на алтернативни железопътни направления Север-Юг“. Индикативна стойност на проекта 2 521 383 лв. без ДДС.

2. МЕХАНИЗЪМ ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

Проектите, одобрени за финансиране по Механизма за свързване на Европа са, както следва:

2.1 Проект „Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София-Волюяк“. Стойност по Споразумение – 203 819 092,05 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 155 012,08 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,08%.

Модернизацията на железопътната линия от гара София до гара Волюяк включва следните дейности: Реконструкция на коловозното развитие в Централна гара София; Модернизация на коловозното развитие в гара Волюяк; Строителство на нова гара Обеля с 6 броя коловози, ново приемно здание, паркинги и съоръжения за връзки с обществен транспорт; Реконструкция на железния път в двупътен, електрифициран участък и изграждане на нов трети електрифициран коловоз от гара София до гара Волюяк; Строителство на нови перони с осигурен достъп до тях (пешеходни подлези/надлези) за гарите Обеля и Волюяк, и за спирките Надежда, Връбница и Обеля; Реконструкция на съществуващи съоръжения (три моста и шест водостока); Изграждане на нова водоотводна система (канавки и дренажи) за целия участък; Строителство на нови пешеходни подлези и пътни надлези, недопускащи пресичане на жп линия в участъка на едно ниво; Реконструкция на съществуващата контактна мрежа и изграждане на нова за новите жп участъци; Изграждане на нова тръбо-канална мрежа за нуждите на системите на сигнализация, телекомуникация, енергетика и инсталиране на оптичен кабел; Всички пресичания на железопътната инфраструктура със съоръжения на други инфраструктури се обследват и при отклонение от нормативните изисквания се реконструират; Строителство на шумозащитни съоръжения в урбанизирани територии и огради за районите на гарите.

2.2 Проект „Модернизация на железопътен участък София-Елин Пелин“. Стойност по Споразумение – 132 966 320,22 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 24 % Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 16 867 397 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 12,69%.

Строителните работи включват: Премахване на 2 прелеза в гара Казичене и спирка Верила и строителство на 2 нови надлеза; Строителство/реконструкция/рехабилитация на 6 железопътни мостове, 1 железопътен подлез, 2 пътни надлеза, 1 пътен подлез, 5 пешеходни подлеза, 4 пешеходни надлеза, 4 селскостопански подлеза, 17 водостоци; Строителство/реконструкция на 13 перони в следните гари/спирки: Подуяне, Христо Смирненски, Искърско шосе, Искър, Казичене, Верила; Модернизиране и реконструиране на двойна жп линия и контактна мрежа между София и Елин Пелин, и коловозно развитие и контактна мрежа в гарите Подуяне, Искър и Казичене; Модернизиране на осигурителна и телекомуникационна системи между София и Елин Пелин според стандартите за инфраструктура на ТСОС.

2.3 Проект „По-добри железопътни проекти чрез по-добри познания“. Обща стойност по Споразумение – 609 868,87 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 53,63%. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 142 394,80 лв. без ДДС. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 23,35%.

2.4 Проект „Модернизация на железопътен участък Костенец-Септември“. Обща стойност по Споразумение – 348 641 612,66 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 147 022 лв. без ДДС. Общ физически напредък към 31.12.2017 г. – 7%.

Строителните работи по железопътната линия включват: Модернизация и електрификация на железопътна линия: Реконструкция на съществуваща тягова подстанция Белово. Отстраняване на железопътни прелези и строителство на нови пътни надлези. Изграждане на мостове и виадукти - 23 моста и виадукти с обща дължина 2 400,9 м. Модернизиране на гари – изграждане на нова жп гара Костенец и реконструкция на жп гара Белово. Изграждане на тунели - 3 железопътни еднотръбни тунела за двойна жп линия с обща дължина 4 568 м съгласно ТСОС. Инсталация на шумозащитни баристри, дренажни тръби и подпорни стени. Системи за управление на железопътно движение – инсталация на маршрутно-компютърна централизация в гари Костенец и Белово с автоблокировка в междугарията.

2.5 Проект „Развитие на железопътен възел Пловдив“. Обща стойност без ДДС – 202 383 878,57 лв. без ДДС. Общо разплатени средства към 31.12.2017 г. – 92 995,97 лв. Общ финансов напредък към 31.12.2017 г. – 0,05%

Целта е модернизация на релсовия път, контактната мрежа, сигнализацията и комуникационните системи, преустройство и укрепване на съществуващите съоръжения и изграждане на нови такива и монтаж на шумозащитни съоръжения.

2.6 Проект „От Изток към Запад. Достъп до Коридор ОИС чрез Основно пристанище Бургас: проучвания за завършване на пристанищната инфраструктура и железопътните връзки“. Стойност на частта на ДП НКЖИ – 97 791,50 лв. без ДДС.

VII. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

Настъпилите през 2017 г. важни събития, отнасящи се до Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ не са оказали съществено влияние върху резултатите във финансовия отчет към 31.12.2017 г.

Анализ на приходите и разходите

Приходите от дейността на Компанията за 2017 г. (без влияние на финансови приходи и на корективни статии) са в размер на 380 654 хил. лв. и са с 35 414 хил. лв. (10,3%) повече от отчетените приходи за 2016 г. – 345 240 хил. лв. Влияние за увеличението на приходите от дейността за 2017 г. оказва увеличението на приходите от финансираня в частта на финансиранята, свързани с амортизационни отчисления на дълготрайни материални активи, след въвеждането им в експлоатация.

През 2017 г. са завършени и пуснати в експлоатация железопътните проекти, финансирани със средства от Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. на обща стойност над 1 100 000 хил. лв.

За 2017 г. ДП НКЖИ отчита **приходи от услуги** в размер на 108 311 хил. лв., които включват:

- *Приходи от инфраструктурни такси* – реализираните приходи са 57 506 хил. лв. В сравнение с 2016 г. се отчита увеличение с 2 760 хил. лв. (5,0%). Увеличението на приходите от ИТ е вследствие от ръста в обема на превозите.

Приходите от ИТ са основен източник за финансиране на разходите за текущо поддържане и ремонт за задържане и привеждане състоянието на железния път, стрелките и съоръженията в техническа изправност, осигуряваща необходимото ниво на сигурност и безопасност на движението.

За 2017 г. *приходите от инфраструктурни такси* представляват 53,1% от приходите от услуги.

- *Приходи от разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт* – отчетените приходи от услугата са в размер на 41 296 хил. лв. В сравнение с 2016 г. се отчита увеличение с 2 587 хил. лв. (6,7%). От 01.01.2016 г. приходите от тази дейност се формират на цена за услугата в размер на 146,73 лв./MWh (без ДДС, одобрена от КЕВР). Цената е определена за три годишен период на регулиране (2016/2018 г.) и е изчислена чрез метода за регулиране на цената „горна граница на приходи“ (Наредба № 1/18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия) при технологични разходи 10%.

С приходите от тази дейност се покриват разходите на дейност „Електроразпределение“ и се гарантира безотказността и ефективността на енергийната система, обслужваща железопътните превозвачи.

За 2017 г. *приходите от разпределение на тягова електроенергия* заемат 38,1% от приходите от услуги.

- *Приходи от други услуги* – реализираните приходи са 9 509 хил. лв. и са по-малко с 890 хил. лв. (8,6%) от отчетените за 2016 г. Приходите са от: ремонтни дейности и услуги – 2 610 хил. лв., предоставени на превозвачи съоръжения – 4 459 хил. лв., кантарни участъци – 808 хил. лв., приходи от съхранение на ВВЗ – 662 хил. лв., дезинфекционни станции – 583 хил. лв. и други приходи – 387 хил. лв. Спрямо 2016 г. са намалени приходите от ремонт и услуги на външни клиенти, дезинфекционни станции и други услуги.

За 2017 г. *приходите от други услуги* заемат 8,8% от приходите от услуги.

Другите приходи от дейността на ДП НКЖИ за 2017 г. са в размер на 14 735 хил. лв. и са с 1 266 хил. лв. (7,9%) по-малко от отчетените за 2016 г. Намалението на приходите е предимно от отчетени в по-малък размер приходи от положителен резултат от ликвидация на ДМА и заприходени материали втора употреба и негодни.

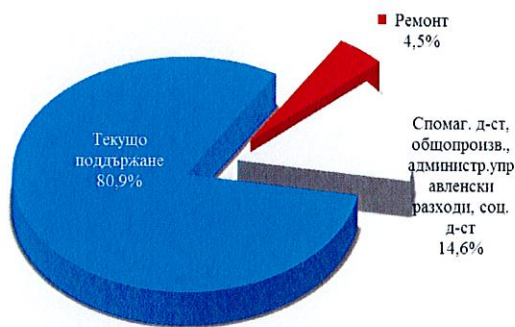
Приходите от финансираня за 2017 г. са 257 608 хил. лв. и са с 32 223 хил. лв. (14,3%) повече от предходната година. Увеличени са приходите от финансираня, свързани с нетекущи активи (амортизации на безвъзмездно придобити активи, финансирани от Държавния бюджет и ЕСИФ и други източници, след въвеждането им в експлоатация, за срока на полезния живот на активите).

Финансовите приходи са в размер на 729 хил. лв. (в т.ч. приходи от лихви 31 хил. лв. и приходи от съучастия 698 хил. лв.), което е по-малко с 2 297 хил. лв. спрямо отчетените за 2016 г. 3 026 хил. лв. (в т.ч. приходи от лихви 518 хил. лв. и приходи от съучастия 2 508 хил. лв.).

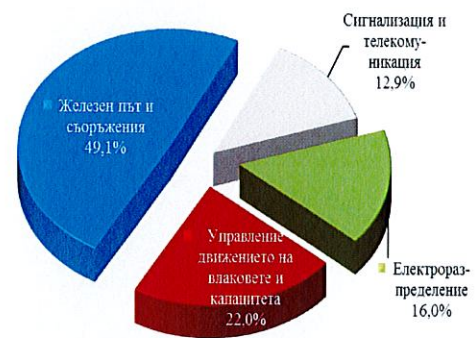
Разходите за дейността на ДП НКЖИ за 2017 г. (без влияние на финансови разходи) са в размер на 448 158 хил. лв. и в сравнение с 2016 г. са увеличени с 49 945 хил. лв. (12,5%). Увеличени са разходите за амортизации и възнаграждения.

В следващите графики е показана структурата на разходите по дейности на Компанията за 2017 г. Основният обем разходи са за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, включващо разходите на всички дейности – железен път и съоръжения, управление на движението на влаковете и капацитета, електроразпределение, сигнализация и телекомуникация.

Структура на разходите по направления за 2017 г.



Структура на разходите по основни производствени дейности за 2017 г.



Разпределението на разходите е основно за текущо поддръжане на железния път и съоръженията, с цел компенсирание и възстановяване на техническите параметри, изменени вследствие на превозния процес.

В структурата на разходите за дейността за 2017 г. основен дял като стойност и процент заемат разходите за амортизации – 41,9%, следвани от разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала – 38,0%, материали и външни услуги – 16,4%, други разходи за дейността – 3,3% и себестойност на продадени материали – 0,4%

- *Материали* – за 2017 г. разходите са в размер на 39 622 хил. лв. и спрямо 2016 г. са намалени общо с 3 263 хил. лв. (7,6%). По-малко са разходите за материали и резервни части. Увеличени са разходите за гориво, електроенергия и топлоенергия.

- *Външни услуги* – отчетените разходи за 2017 г. са в размер на 33 982 хил. лв. и са по-малко с 3 782 хил. лв. (10,0%) от отчетените за 2016 г. Намалени са разходите за ремонт и текущо поддръжане от външни фирми, реклами и обяви, телефонни и пощенски услуги и други услуги. Най-голям относителен дял в разходи за външни услуги заемат разходите за транспортни услуги 10 028 хил. лв. или 29,5%, от които 5 412 хил. лв. са разходи за карти и билети за пътуване на персонала с железопътен транспорт.

През 2017 г. продължава политиката на мониторинг и контрол на разходите по всички нива на управление и дейности, прецизиране на договорите и на разходите на финансови средства, с цел ефективно усвояване на средствата за експлоатация, поддръжане, ремонт и инвестиции, оптимизиране на административните и непроизводствени разходи.

- *Амортизации* – отчетени са 187 839 хил. лв. Спрямо 2016 г. разходите за амортизации са повече с 48 194 хил. лв. (34,5%), от въвеждане в експлоатация на новоизградени активи.

- *Разходи за персонал* – отчетените разходи за 2017 г. са в размер на 170 259 хил. лв., което е с 13 417 хил. лв. (8,6%) повече от отчетените за 2016 г.

Съгласно договореното в КТД 2016 г. е променена минималната основна заплата за предприятието, съобразно нарастването на минималната работна заплата за страната. Средната брутна работна заплата за 2017 г. е 914,03 лв и спрямо отчетената за 2016 г. – 849,86 лв. е увеличена с 64,17 лв. (7,6%).

За 2017 г. средният списъчен брой на персонала (без лица в отпуск по майчинство) е 11 360 броя, като се отчита намаление с 83 средно списъчни бройки спрямо 2016 г.

- *Други разходи* – отчетени са 14 820 хил. лв. Спрямо 2016 г. разходите са намалени с 4 591 хил. лв. (23,7%), главно от отчетени по-малко разходи за глоби, за бракуване на ДМА с неамортизираната част, разходи за работно и униформено облекло, обезценка на вземания и на други разходи за дейността.

Финансови разходи

Отчетените финансови разходи са в размер на 247 хил. лв. (в т.ч. 160 хил. лв. разходи за лихви), срещу 269 хил. лв., отчетени за 2016 г. (в т.ч. 226 хил. лв. разходи за лихви).

Анализ на вземанията и задълженията

Търговските и други вземания на Компанията към 31.12.2017 г. по балансова стойност са в размер на 109 034 хил. лв., като спрямо началото на годината са намалени с 5 959 хил. лв. (5,2%) в резултат от намаление на данъците за възстановяване, на съдебните и на другите вземания.

Вземанията от свързани предприятия са в размер на 88 863 хил. лв. От тях 88 833 хил. лв. са вземанията от неизплатени инфраструктурни такси и други услуги от Холдинг БДЖ ЕАД и дъщерните му дружества като спрямо началото на годината тези вземания са увеличени с 2 224 хил. лв.

Търговските и други текущи задължения на Компанията към 31.12.2017 г. са в размер на 30 517 хил. лв. и спрямо началото на годината са намалени с 26 470 хил. лв. (46,4%), основно от намаляване на търговските задължения и на гаранциите за изпълнение на договори по оперативни програми.

Към 30 юни 2017 г. по бюджета на МТИТС са погасени задълженията по безвъзмездно предоставените средства в размер на 35 000 хил. лв. по ПМС № 271/06.10.2015 г.

ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ приключва 2017 г. със счетоводна загуба в размер на 52 693 хил. лв., преди влияние на данъци и след данъци – загуба в размер на 50 686 хил. лв.

Информация за сключени големи сделки между свързани лица през 2017 г.

Свързаните лица на ДП НКЖИ включват едноличният собственик, асоциирани предприятия, ключовият управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не се предоставят или получават никакви гаранции.

През 2017 г. извършените сделки, са както следва:

Сделки с дъщерни предприятия

- „ТРЕН“ ЕООД – продажба на услуги за 7 хил. лв. Разпределени дивиденди – 269 хил. лв.

Сделки с асоциирани предприятия

- „Фьосталпине ФАЕ София“ ООД – извършени услуги за 186 хил. лв., получени стрелкови части и други за 296 хил. лв. Разпределени дивиденди – 429 хил. лв.

Сделки с други предприятия под общ контрол

- „Холдинг БДЖ“ ЕАД – продажба на стоки и услуги (ползвани площи и др. услуги) за 305 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 640 хил. лв.

- „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи) за 56 586 хил. лв., покупка на стоки и услуги (жп карти и др. услуги) за 9 152 хил. лв.

- „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – продажба на стоки услуги (инфраструктурни такси, разпределение тягова ел. енергия, ползвани площи и др. услуги) за 26 088 хил. лв., покупки на стоки и услуги (превози и др. услуги) за 6 400 хил. лв.

- ДП „ТСВ“ – продажба на стоки и услуги (инфраструктурни такси и др. услуги) за 213 хил. лв., покупки на стоки и услуги (строителни услуги и ремонти) за 3 866 хил. лв.

Сделки с ключов управленски персонал

- Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет и на Одитния комитет на ДП НКЖИ и Генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, са както следва: заплати и други краткосрочни доходи в размер на 155 хил. лв. и осигуровки в размер на 15 хил. лв.

Значими финансови показатели за дейността на ДП НКЖИ

Приходи от продажби – за 2017 г. реализираните приходи са в размер на 136 916 хил. лв. Спрямо 2016 г. се отчита намаление с 2 366 хил. лв.

Оперативни разходи – за 2017 г. оперативните разходи са в размер на 259 860 хил. лв. Спрямо 2016 г. са увеличени с 1 379 хил. лв.

ЕВИТДА – Оперативната печалба преди лихви, данъци и амортизации е отрицателна величина в размер на 122 944 хил. лв., като в сравнение с 2016 г. нараства с 3 745 хил. лв.

ЕВИТ – Оперативната печалба преди лихви, данъци е отрицателна величина в размер на 310 783 хил. лв., като в сравнение с 2016 г. нараства с 51 939 хил. лв.

Паричен поток – (чиста печалба + амортизации) е в размер на 238 525 хил. лв. и нараства със 70 595 хил. лв. в сравнение с 2016 г.

Собственият капитал намалява от 1 510 989 хил. лв. към 31.12.2016 г. на 1 459 833 хил. лв. към 31.12.2017 г. Намалението на собственият капитал е вследствие от отчетения негативен финансов резултат за отчетния период.

Таблица 5

	Отчет към 31.12.2017	Преизчислен отчет към 31.12.2016	Абсолютно изменение (2017/2016)	Индекс 2017/2016
Обща ликвидност	3,84	2,73	1,11	1,41
Бърза ликвидност	3,42	2,41	1,01	1,42
Абсолютна ликвидност	1,81	1,18	0,63	1,53
Финансова автономност (коэффициент на платежоспособност)	3,57	3,25	0,32	1,10
Коефициент на задлъжнялост	0,28	0,31	-0,03	0,90
Оборот на вземанията от клиенти (пъти)	1,34	1,32	0,02	1,02
Период на събиране на вземанията от клиенти	268дни	273дни	-5дни	0,98
Период на погасяване на задълженията по доставката	21дни	15дни	6дни	1,40
Времетраене на един оборот на материалните запаси	86дни	89дни	-3дни	0,97
Брой на оборотите на материалните запаси	4,21	4,03	0,18	1,04

	Отчет към 31.12.2017	Преизчислен отчет към 31.12.2016	Абсолютно изменение (2017/2016)	Индекс 2017/2016
Заетост на материалните запаси	0,24	0,25	-0,01	0,96
Рентабилност на приходите от продажби	-0,41	-0,23	-0,18	1,78
Нетна рентабилност на собствения капитал	-0,034	-0,018	-0,02	1,89
Рентабилност на активите	-0,012	-0,006	-0,01	2,00
Ефективност на разходите от оперативна дейност	0,88	0,91	-0,03	0,97
Ефективност на приходите от оперативна дейност	1,14	1,00	0,14	1,14
Нетен оборотен капитал	193 511	162 839	30 672	1,19
Зает капитал	4 108 031	4 123 477	-15 446	1,00
Дългосрочни пасиви	2 648 198	2 612 488	35 710	1,01
Чиста стойност на активите	1 459 833	1 510 989	-51 156	0,97

Изменението на финансовите показатели на ДП НКЖИ през 2017 г., е както следва:

- **Показателите за ликвидност** за двата периода показват добро равнище на общата, бързата и абсолютната ликвидност. ДП НКЖИ разполага с повече краткотрайни активи, които може да използва за погасяване на текущите си задължения.

- **Показателят за финансова автономност** и за двата периода показва финансова стабилност и относителна независимост по отношение на кредиторите.

- **Показателите за рентабилност** са отрицателни величини, тъй като финансовият резултат и за двете години е загуба.

- **Текущите активи** превишават текущите пасиви и компанията има наличие на оборотен капитал.

- За 2017 г. е намален периодът на събиране на вземанията от клиенти с 5 дни (273 на 268 дни).

- **Периодът на погасяване на задълженията към доставчици** е увеличен с 6 дни (от 15 на 21 дни). Спрямо 2016 г. търговските задължения към доставчици са намалени с 14 252 хил. лв. ДП НКЖИ изпълнява големи инвестиционни проекти, финансирани от ЕСИФ, Механизъм за свързване на Европа, както и инвестиционна програма, финансирана от държавния бюджет. 96,8% от задълженията към доставчици са със срок на възникване до 3 месеца и имат текущ характер.

С оглед недопускане забавяне на плащанията във времето е създадена финансово-оперативна организация за съгласуване нивото на извършена работа и преглед на всички текущи документи.

- При краткотрайните материални активи се отчита **намаление на времетраенето на оборота на материалните запаси** с 3 дни от (89 дни на 86 дни).

VIII. БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДП НКЖИ

Очакваното развитие на ДП НКЖИ е основано на приетите от Управителния съвет на Компанията: Бизнес план за 2018 г., Годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта и експлоатацията на железопътната инфраструктура за 2018 г., Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за периода 2018-2022 г.

Очаквано финансово състояние на Компанията за 2018 г.:

- Увеличение на приходите от дейността през 2018 г. спрямо отчетените за 2017 г., вследствие на увеличени приходи от финансираня в частта на финансираня покриване на текущи разходи и финансираня за нетекущи активи, както и на приходите от продажба на нетекущи активи.

- Запазване на размера на приходите от инфраструктурни такси през 2018 г. на нивото на 2017 г. (прогнозиран на база графика за движението на влаковете 2017/2018 г., при запазване на обема на превозите и размера на тарифните ставки за инфраструктурни такси).

- Реализиране на приходи от разпределение на тягова електрическа енергия през 2018 г. в размер на 41 600 хил. лв., при запазване на цената на услугата в размер на 146,73 лв./MWh (без ДДС).

- Увеличение на разходите за дейността, спрямо отчетените за 2018 г. (прогнозиран ръст на разходите за възнаграждения и осигуровки на персонала, и на разходите за амортизации).

- Подобряване на финансовите показатели в т.ч.: по-добро равнище на показателите за ликвидност, на производителността на едно лице.

- Разчетен финансов резултат за 2018 г.– счетоводна загуба в размер на 46 300 хил. лв.

Инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията, за 2018 г. предвижда разходи общо в размер на 556 626 хил. лв. в т.ч.: финансирани от държавния бюджет – в размер на 115 000 хил. лв. и от ЕСИФ за обекти по ОПТТИ и МСЕ – в размер на 441 626 хил. лв.

В изпълнение на чл. 25, ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура:

- Със Закона за Държавния бюджет на Република България за 2018 г., (ДВ, бр. 99 от 12.12.2017 г.) и ПМС № 332 от 22.12.2017 г. за изпълнение на ДБ, (ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г.) на ДП НКЖИ са предоставени 115 000 хил. лв. капиталов трансфер и 145 000 хил. лв. субсидия.


инж. Красмир Дапукчийски
Генерален директор


Лидия Давидова
Главен счетоводител

Дата на съставяне: 16 април 2018 г.



НЕФИНАНSOVA ДЕКЛАРАЦИЯ
на
ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
„НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“
за 2017 г.

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена, съгласно разпоредбите и в съответствие с изискванията на чл. 41 за изготвяне на Нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството (ЗСч) и Указание на Министерство на финансите от 21.12.2017 г. с Изх. № УК-3, относно прилагане на глава седма „Годишни доклади“, раздел трети „Нефинансова декларация“ и раздел четвърти „Консолидирана нефинансова декларация“ от Закона за счетоводството

БИЗНЕС МОДЕЛ

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ, „Компанията“, „предприятието“) съществува от 01.01.2002 г.

ДП НКЖИ е най-голямото държавно предприятие и единствен управител на железопътната инфраструктура в Република България, създадено при преобразуването на Национална Компания „Български държавни железници“, на основание на чл. 9 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ).

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органи на управление са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията; Управителният съвет; Генералният директор.

ДП НКЖИ като управител на железопътната инфраструктура в Република България, организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността. Компанията организира цялостната си дейност въз основа на проучвания, прогнози и програми за развитие на железопътната инфраструктура в съответствие с този договор.

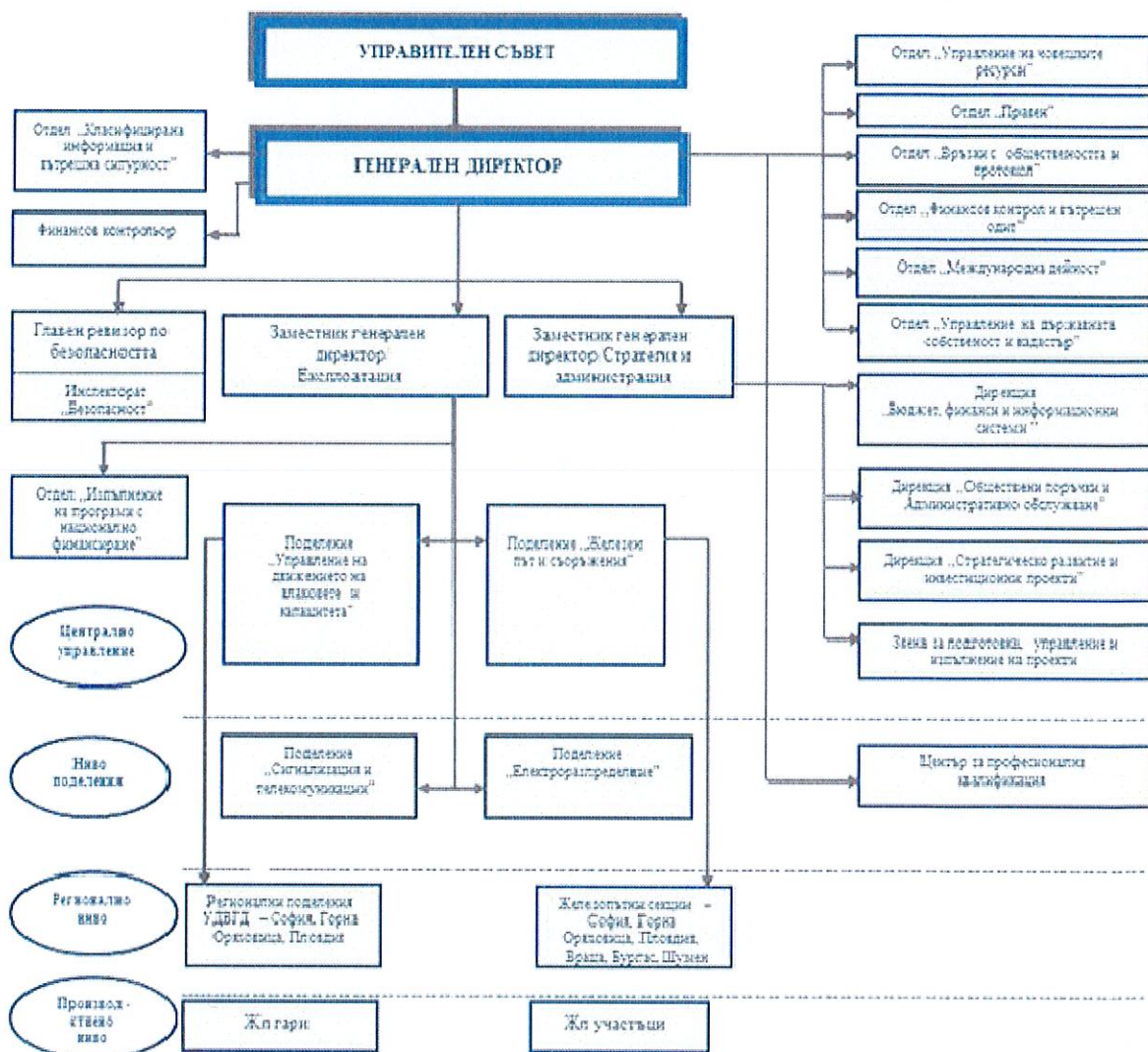
Дейностите в ДП НКЖИ са регламентирани от Закона за железопътния транспорт, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международните споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите и Регламентите на Европейската комисия. Съгласно действащото законодателство на Компанията е възложено стопанисването и управлението на предоставените ѝ активи – публична и частна държавна собственост.

1.1 ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ДП НКЖИ

Структурата и организацията на работа в ДП НКЖИ, са определени чрез:

- Правилник за устройството и дейността на ДП НКЖИ;
- Статут и правилници за дейността на дирекции/подделения/отдели одобрени от Генералния директор.

Организационно-управленска структура на ДП НКЖИ към 31.12.2017 г.:



1.2 ОСНОВНИ ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДП НКЖИ

- Пазарна ориентация на Компанията и политика за утвърждаването ѝ като обществено отговорна организация;
- Изграждане на конкурентоспособна организация и търговско ориентирано предприятие;

- Ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората;
- Модернизиране и привеждане на железопътната инфраструктура в съответствие с европейските стандарти за безопасност;
- Висок професионален кадрови потенциал;
- Осигуряване на качествен и леснодостъпен жп транспорт (премахване на транспортни бариери) за хора в неравностойно положение.

1.3 СТРАТЕГИЯ НА ДП НКЖИ

- Повишаване на конкурентоспособността (по отношение на качество и ефективност);
- Провеждане на активна технологична и търговска политика за задоволяване на потребностите на клиентите от качествено обслужване – сигурност, надеждност, целогодишност и екологичност на предоставяните услуги;
- Въвеждане на иновативни техники и технологии за функциониране на организацията;
- Въвеждане и предоставяне на нови услуги и дейности;
- Привличане и задържане на висококвалифицирани човешки ресурси;
- Провеждане на гъвкава тарифна политика;
- Приложение на фирмена програма за управление на отпадъците на ДП НКЖИ;
- Сътрудничество с управителите на инфраструктура на европейско равнище, както и с техните потребители.

Основният документ, който очертава стратегическата рамка на развитие на транспортната система в Република България е **Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г.** Стратегията определя приноса на Република България към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с Общите приоритети, съгласно член 10 от Регламент № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, вкл. приоритети за инвестиции в основната и широкообхватната Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) и във второстепенната свързаност.

В изпълнение на Интегрираната транспортната стратегия до 2030 г., в края на разглеждания период Република България трябва да притежава по конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса в страната.

ДП НКЖИ извършва дейността си в съответствие с провежданата от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията *политика в областта на транспорта* и включените в обхвата на политиката *бюджетни програми* „Развитие и поддръжка на транспортната инфраструктура“ и „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност“.

1.4 ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА ДП НКЖИ

В качеството си на управител на железопътната инфраструктура на Република България ДП НКЖИ осигурява използването ѝ от лицензирани превозвачи при

равнопоставени условия. Извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура.

Условията и редът за достъп и използване на железопътната инфраструктура на територията на Република България са регламентирани в Закона за железопътния транспорт и Наредба № 41/2001 за достъп и ползване на железопътната инфраструктура.

Съгласно тези документи, превозвачите заплащат инфраструктурни такси за използване на железопътната инфраструктура и цени за допълнителни и съпътстващи услуги. Таксите се определят в зависимост от размера на разходите, възникнали директно вследствие на извършването на влаковите услуги.

Ставките за достъп и използване на железопътната инфраструктура са установени от управителя на инфраструктурата (УИ) съобразно Методика, одобрена от Министерския съвет, по предложение на Министъра на транспорта, съгласувано с регулаторния орган Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“.

Политиката за инфраструктурните такси на Управителя на железопътната инфраструктура в Република България е представена подробно в Референтния документ за състоянието на железопътната мрежа на ДП НКЖИ, публикуван на страницата на Компанията.

Железопътните превозвачи, заплащат на управителя на железопътната инфраструктура цена за разпределение на електрическа енергия съгласно отчитанията на монтираните в локомотивите средства за търговско измерване на електрическата енергия. Железопътните превозвачи, без монтирани средства за търговско измерване на електрическата енергия в електрическия подвижен състав, заплащат на управителя на железопътната инфраструктура използваната електрическа енергия на база брутотонкилометър. Цените за тяговата електроенергия се определят в съответствие със Закона за Енергетиката и Решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

Директива 2012/34/ЕС изисква от държавите-членки да гарантират, че при нормални условия на работа и в рамките на разумен срок, който не надхвърля пет години, в отчета за приходите и разходите на управителя на инфраструктура се наблюдава най-малко изравняване на салдото на приходите от таксите за ползването на инфраструктурата, печалбата от други търговски дейности, безвъзмездно отпуснатите средства от частни източници и държавното финансиране, от една страна, включително, в съответните случаи, и авансовите плащания от държавата, и на инфраструктурните разходи, от друга страна.

Съгласно чл. 25 ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура, като размерът се определя в рамките на 5-годишен договор между държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, от една страна и ДП НКЖИ, от друга. Първият договор е подписан на 28.12.2005 г.

В изпълнение на Договора с държавата УИ извършва дейности по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, включително в създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия в съответствие с Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за период от пет години и Годишна програма, която определя обема на дейността за съответната година.

Със Закона за държавния бюджет (ЗДБ) ежегодно на ДП НКЖИ се предоставя капиталов трансфер за ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и субсидия за текуща дейност. Със средствата от държавния бюджет се покриват само разходи, свързани с изпълнението на възложените от държавата дейности.

Значителна част от инвестициите, необходими за изграждане и модернизация на железопътна инфраструктура се осигуряват по Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). ДП НКЖИ е бенефициент по Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г. (ОПТ), Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г. (ОПТТИ), Механизъм за свързване на Европа (МСЕ).

ФИРМЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1 ПОЛИТИКА ПО КАЧЕСТВО

ДП НКЖИ прилага „Система за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015“, с която следва политика по качество, ориентирана към осигуряване използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия. Политиката по качеството осигурява рамка за създаване и преглеждане на конкретни цели на Управлението и е насочена към удовлетворяване на изискванията на всички външни и вътрешни заинтересовани страни:

- Клиенти;
- Работна и обществена среда;
- Човешки ресурс;
- Доставчици;
- Собственик – Държавата;
- Контролни органи и финансови институции.

Ръководството на ДП НКЖИ е ангажирано с непрекъснато подобряване на системата за управление на качеството, чрез личното си участие, ангажимент и отговорност за удовлетворяване на приложимите изисквания към дейността на ДП НКЖИ и последователно прилагане на Системата за управление на качество, съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001:2015.

2.2 ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

В съответствие с Организационно-управленската структура на ДП НКЖИ, към Главният ревизор по безопасността е създадена Инспекция „Екология“, която провежда екологична политика в Компанията, като контролира, координира и ръководи екологичната дейност. Инспекция „Екология“ следи за спазване на държавната политика в областта на околната среда, осъществявана от Министерство на околната среда и водите, Изпълнителна агенция по околна среда и водите, Регионалните инспекции по околна среда и водите, Басейновите дирекции и Дирекциите на националните паркове и оказва съдействие при осъществяване на дейността им в поделенията на ДП НКЖИ.

Влияние на дейността на ДП НКЖИ за осъществяване на целите на политиката по опазване на околната среда, за ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората.

1. Опазване чистотата на атмосферния въздух.

Поради специфичната дейност в ДП НКЖИ замърсяването на въздуха е минимално. Като отговорно предприятие остарелите автомобили се подменят с нови. Замърсяване на въздуха с прахови емисии и отработени газове от строителните и транспортни машини се наблюдава при изграждане, ремонт и/или рехабилитация на железопътната инфраструктура. По време на експлоатацията на железопътната инфраструктура не се наблюдава замърсяване на въздуха.

2. Дейността на Компанията не води до замърсяване на водите.

3. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка на плановете и програми.

Сред основните административно-регулативни инструменти, предвидени в Закона за опазване на околната среда (ЗООС), са провежданите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологичната оценка на плановете и програми. Всеки проект или дейност, посочени в съответното приложение към Закона за опазване на околната среда (Приложение № 1), които биха могли да въздействат върху един или няколко компонента на околната среда, е предмет на задължителна процедура по ОВОС. Дейностите, включени в Приложение № 2 към ЗООС, подлежат на преценка относно необходимостта от ОВОС. При изготвяне на инфраструктурните проекти, задължително се извършват горепосочените процедури с цел опазване на околната среда.

4. Управление на отпадъците.

В изпълнение на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) в поделенията на ДП НКЖИ се извършва временно съхранение на отпадъците. През 2007 г. са обособени 143 бр. площадки за временно съхраняване на отпадъци (ПВСО), на мястото на генерирането им, в съответните регионални поделения. Генерираните отпадъци се съхраняват временно и след натрупване на количества се предават по договор на лица, притежаващи необходимия документ по чл. 35 от ЗУО.

5. Намаляване на шумовото натоварване.

ДП НКЖИ ще продължи с досегашната си практика при изграждане, ремонт, реконструкция и/или модернизация на железния път да намалява шумовото натоварване чрез: полагане на нови типове конструкции на горно строене на железния път с използване на еластични скрепления, еластомерни демпфериращи подложки; полагане на безнаставов релсов път, на нови лубрикатори за релси, еластични прелезни настилки; шлайфане на релсите с цел премахване на вълнообразно износване; полагане на стрелки за високоскоростно движение; замяна на метални мостови конструкции без баластово легло; изграждане на шумозаглушителни и предпазни стени.

6. Енергийна ефективност

По отношение на енергийната ефективност, при ремонтите на сградния фонд в гарите се подновява изцяло дограмата с нова алуминиева дограма. Санират се всички части на сградата и се изграждат топлоизолационни окачени тавани, които намаляват светлата височина на сградата и увеличават топлината в нея.

7. Развитие на интермодалния транспорт.

Изграждането на транспортни интермодални възли позволява да се преодолеят пречките пред оперативната съвместимост между различните видове транспорт, за да се подпомогне мобилизирането на резервите в производителността на транспортните системи в Европа и тяхното насочване към устойчиво развитие, а чрез ко-модалността се цели да се търси баланс между икономическите интереси и грижата за околната среда.

Провежданата политика се основава на Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, като една от целите е свързана с климата и енергетиката: държавите-членки са поели ангажимент до 2020 г. да намалят емисиите на парникови газове с 20%, да увеличат с 20% дела на възобновяемите енергийни източници в своя енергиен баланс и да постигнат целта за 20%-но спестяване на първична енергия. Изпълнението на стратегическия план за енергийни технологии е изключително важно за реализацията на основните етапи възможно най-икономически ефективно и за постигане на максимални ползи за производствените отрасли в ЕС.

Съгласно изискванията на екологичното законодателство, ДП НКЖИ изготвя следните документи:

- Сертификати за произход на отпадъците, генерирани от дейността на Компанията, които са неразделна част от договорите за продажба;
- Годишни отчети за генерираните количества отпадъци по отчетни книги, за всеки отпадък и за всяка една обособена площадка;
- Годишен отчет относно количества SF6 /елегаз/, съдържащи се в комутационна апаратура за високо напрежение;
- Идентификационни документи при транспортиране на опасни отпадъци.

ДП НКЖИ като възложител на строително-монтажни работи (СМР) съгласува и следи за изпълнение задължението на изпълнителя към изготвеният План за управление на строителните отпадъци с обхват и съдържание, определени от Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (Наредбата), при:

- Възлагане на обществени поръчки за проектиране и изпълнение на строежи, с изключение на премахване на строежи, в документация за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включват задължения към участниците в строително-инвестиционния процес за спазване на изискванията за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци и изискването за влагане на рециклирани строителни материали и/или оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи;

- При обществени поръчки за строително-монтажни работи и премахване на строежи, в документация за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включва задължение към изпълнителя за изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата.

В изпълнение на **Националната програма за статистически изследвания и изискванията на Европейския съюз**, ДП НКЖИ ежегодно отчита:

- Емисии в атмосферния въздух;
- Разходи за опазване и възстановяване на околната среда;
- Движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение;
- Водопотребление.

2.3 СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

ДП НКЖИ провежда последователна социална политика спрямо работещите, следвайки Годишна социална програма, която е договорена и в Колективния трудов договор на компанията, която включва:

- Осигуряване на ваучери за храна;
- Осигуряване на социална сума срещу ползване на отпуск;
- Отпускане на социални помощи на затруднени работници и служители;
- Възстановяване в почивни бази;
- Осигуряване на възможност за безплатно пътуване по железопътната мрежа;
- Допълнително пенсионно осигуряване.

2.3.1 ПОЛИТИКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Политиката по отношение на служителите е разписана като **ангажимент на работодателя** в Колективния трудов договор на компанията, като:

- Създаване на здравословен социален климат;
- Социална сигурност на работещите и устойчива заетост;
- Повишаване ролята и ефективността на социалния диалог със синдикатите и представителите на работниците и служителите;
- Въвеждане на мерки за по-добър баланс на трудовия и личен живот;
- Отговорна комуникация и потребности към работещия;
- Равенство между половете и защита от насилие на работното място.

2.3.2 РАВНОПОСТАВЕНОСТ И ЗАЧИТАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА

В Колективния трудов договор **работодателят е гарантирал** прилагането на:

- Принципа на равнопоставеност на половете по отношение на заплащането на труда, достъп до обучение и кариерно развитие;
- Нулева толерантност от страна на работодателя към прояви на физически, психически и сексуален тормоз на работното място;
- Превенция на стреса.

2.3.3 ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд се осъществява в съответствие на оценката на риска за здравето и безопасността на работещите и при необходимост се планират и прилагат превантивни мерки и методи на работа. Те осигуряват подобряване нивото на защита на работещите, както и интеграция на всички дейности и структурни звена в предприятието. В Програма 2017 г. са планирани за приложение подходящи мерки за предотвратяване на риска, като са степенувани по приоритети, с цел неговото намаляване или ограничаване.

За определяне на приоритетите са спазени следните основни критерии:

- сериозност на вредата, която може да възникне от идентифицираната опасност;
- брой лица, които могат да бъдат засегнати от опасността.

Реализират се мерки в следните приоритетни области: управление на професионалните рискове; ефективно прилагане на законодателството в областта на безопасните и здравословни условия на труд; изграждане на поведение в участниците в трудовия процес, насочено към опазване на здравето и повишаване работоспособността.

Дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в ДП НКЖИ се осъществява системно, като процес на постоянно подобряване на работната среда. Осъществява се политика на преминаване от ниво на безопасност съответстващо на минималните изисквания към по-високи нива на защита, които водят до минимизиране и ограничаване на рисковете, оптимизиране условията на труд, създаване на предпоставки за удовлетвореност от труда.

Службата по **трудова медицина** към ДП НКЖИ осъществява функции и задачи, произтичащи от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3/25.01.2008 г., които са насочени към консултиране и подпомагане директорите на поделения в ДП НКЖИ за прилагане на ефективни подходи и действия за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Изпълнението на изискванията на Наредба № 11 от 21.12.2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на **безплатна храна** и/или добавки към нея са разписани като ангажимент на работодателя в Колективния трудов договор на компанията. Работодателят осигурява безплатна храна, тонизиращи и ободряващи напитки на персонала работещ при определени условия на труд.

Работодателят осигурява, за сметка на предприятието, снабдяването и всички дейности по поддържането на **лични предпазни средства**, в т.ч. специално работно облекло, съгласно изискванията на Наредба № 3 от 19.04.2001 г., както и **работно**, и **униформено** облекло, съгласно изискванията на Наредбата за безплатното работно и униформено облекло от 20.01.2011 г.

2.3.4 ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

В ДП НКЖИ се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, вътрешна преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

Извършва вътрешнофирмено професионално обучение по утвърдена годишна Програма и в съответствие с регламент в Правилник за професионалното обучение на персонала на ДП НКЖИ.

През 2017 г. за повишаване на квалификацията и придобиване на нова квалификация са обучени 935 бр. и на 5 916 бр. работници и служители е проведено периодично обучение по нормативни документи.

По инициатива на ДП НКЖИ са предприети действия за създадена на нова специалност „Ръководител движение“, която е включена в Списъка за професионалното образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение.

2.3.5 В ПОМОЩ НА ОБЩЕСТВОТО

ДП НКЖИ има сключени договори за сътрудничество със следните висши училища: Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, Технически университет гр. София, Университет за национално и световно стопанство (факултет „Икономика на инфраструктурата“), Минно-геоложки университет и с професионалните гимназии по жп транспорт: „Никола Корчев“ гр. София; „Христо Смирненски“ гр. Карлово и „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Горна Оряховица.

За успешно стартиране на кариерата в компанията са разработени: Програма за изплащане на стипендии на ученици от средни училища и професионални гимназии със специалности, имащи отношение към дейността на компанията и Стипендиантска програма за студенти.

По Стажантската програма на компанията са проведени стажове на 24 броя студенти в Централно управление. По проект „Студентски и ученически практики“ за 2017 г. е проведено практическо обучение в реална работна среда на 27 броя студенти.

ДП НКЖИ участва като работодател-партньор по Проект „Шанс за работа – 2017“ на КНСБ към Агенцията по заетостта. Проектът е насочен към осигуряване на обучение и придобиване на преки умения чрез временна заетост на безработни лица от целева група над 50-годишна възраст. Обучени са 133 безработни лица в регионалните структури на ДП НКЖИ, от които в компанията бяха наети 36 броя лица.

С цел презентиране на компанията като работодател, ДП НКЖИ участва в следните форуми: „Национални дни на кариерата“, в Русенския университет „Ангел Кънчев“, организиран от Job Tiger; Младежки форум 2017 на тема „Младите хора в транспорта – обучение, иновации, бизнес“, организиран от Научно-технически съюз по транспорта; „Дни на кариерата“ във ВТУ „Тодор Каблешков“; Специализирана бизнес конференция „Бизнеса отвътре“; Международна конференция „HR практиките, които работят“, организирана от Българската асоциация за управление на хора.

2.3.6 РАВЕНСТВО НА ПОЛОВЕТЕ НА РЪКОВОДНИ ПОЗИЦИИ

В контекста на членството на България в Европейския съюз и в съответствие със заложените цели в Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2016-2020 г., политиката на ДП НКЖИ по отношение равнопоставеността на половете е ориентирана към създаване на условия за:

- Равнопоставено третиране на мъжете и жените при назначаването им на отговорни ръководни позиции в структурните звена на дружеството;
- Балансирано представителство на мъжете и жените в процеса на взимане на решения по социалната политика на дружеството и синдикалните организации.

2.4 ПОЛИТИКА ЗА БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

Във връзка с разрешаване на въпросите и случаите на корупция и подкупи в Компанията са разработени „Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури в ДП НКЖИ“.

С вътрешните правила се въвеждат антикорупционни процедури в ДП НКЖИ, както и определяне на механизмите за сигнализиране, проверка, разкриване и докладване на корупционни практики, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт в ДП НКЖИ.

Индикаторите, използвани при оценка на риска, свързан с корупция, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт са:

- Внезапна промяна на имотното състояние на даден служител;
- Сключване на анекси по договори за обществени поръчки, извън случаите, посочени в ЗОП;
- Нередовно отчитане на финансовите средства;
- Получаване на подаръци в натура, извън обичайните рекламни или сувенирни материали;
- Използване на служебното положение за получаване на дадена услуга;

- Други индикатори, посочени в "Индикатори за нередности и измами" – технически указания на ИА „Одит на средства от Европейския съюз“.

За осъществяване на вътрешен контрол, предназначен за предотвратяване на корупцията и подкупите, в компанията функционират отдел "Финансов контрол и вътрешен одит" и отдел „Класифицирана информация и вътрешна сигурност“. Дейността на отделите се подпомага от дирекция „Бюджет, финанси и информационни системи“.

В предприятието са разработени механизми за подаване на сигнали за нарушения и корупция и др. Същите са регламентирани във „Вътрешни правила за защита на лицата, подаващи сигнали за корупция, злоупотреба със служебно положение, търговия с влияние и конфликт на интереси срещу служители на ДП НКЖИ“ и „Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури в ДП НКЖИ“.

Механизмите за подаване на сигнали са подробно разписани в горесцитираните документи.

В ДП НКЖИ въз основа на оценка на риска се осъществява вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси. При изпълнение на одитните ангажименти се проверяват и оценяват съответствието на дейностите със законодателството, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите; опазването на активите и информацията; изпълнението на задачите и постигането на целите.

3. ОСНОВНИ РИСКОВЕ СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЧНИТЕ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

3.1 ОСНОВНИ ЕКОЛОГИЧНИ РИСКОВЕ

Железопътният транспорт е екологично най-безопасен. За използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо опазването на околната среда. **Рисковете и приоритетите** свързани с опазването на околната среда в железопътната инфраструктура са в сферата на:

- Опазване на въздуха. Източници на въздушно замърсяване са дизеловите локомотиви и пътно-ремонтните машини. Вредното влияние от работата на машините се неутрализира частично от насажденията.

- Опазване на водните ресурси. Недопускане замърсяване на жп инфраструктурата. Развитие на водопроводно-канализационна система на предприятията на жп инфраструктурата;

- Опазване на почвата. Наблюдение на източниците на замърсяване. Строг контрол върху средствата и технологиите за химически вегетационен контрол на растителността по жп линии и разработка на мероприятия и превантивен контрол по премахването ѝ;

- Управление на отпадъците. Осигуряване на техническа и технологическа реконструкция с цел намаляване до минимум на производствените отпадъци. Обезпечаване рекултивацията на почвата след отстраняване на отпадъците.

От железопътния транспорт ежегодно се образуват голямо количество твърди битови и производствени отпадъци, значителна част от които се натрупват на територията на железопътната инфраструктура.

Имайки предвид, че основната част се изхвърля по трасето, това е голямо замърсяване от превоз на товари, нефт и нефтопродукти, прах, пясък, желязо (от изтриване на релсите), биологични отпадъци (растителност) и т.н.

Редуциране на рисковете:

- Намаляване на шумовото замърсяване (провеждане на мониторинг за акустично замърсяване; внедряване на нови решения по използването на звукоизолиращи и звукопоглъщащи материали, внедряване на рационални способи за планиране ограничаването на строителството в неблагоприятни райони);

- ограничаване на електромагнитното влияние (инвентаризация на източниците на електромагнитно поле и внедряване на мероприятия по надзор на електромагнитното влияние; създаване на санитарно-защитни зони; внедряване на локална защита);

- редуциране на радиационно влияние (ведомствен радиологичен контрол на източниците на йонизиращи излъчвания; организационни инженерно-технически мероприятия, преди всичко при осъществяване на проектно-строителни работи и при работа с източници на йонизиращи излъчвания).

Железопътната инфраструктура включва и телекомуникационна и осигурителна техника, които се използват с цел повишаване сигурността и безопасността на превозите. Във връзка с това се прилага Европейска система за управление на железопътния трафик (ERTMS), която обединява две системи: Европейска система за управление на влаковете (ECTS) и Глобална система за мобилни комуникации (GSMR).

3.2 ОСНОВНИ СОЦИАЛНИ РИСКОВЕ

Основни рискове свързани с персонала са:

- Количествен и качествен дефицит на персонала най-вече в големите градове и промишлени центрове;

- Текучество на персонала поради липса на мотивация и конкуренция на пазара на труда от страна на мобилни оператори, енергоразпределителни дружества, метрополитен, строителни фирми, както и отваряне на европейския пазар на труда;

- Задълбочаваща се тенденция на недостиг на експлоатационен персонал в специфични дейности;

- Очертаващата се неблагоприятна тенденция във възрастовата структура на работната сила. 80% от персонала е на възраст над 40 години. Средната възраст е 47,4 години.

Редукция на рисковете свързани с персонала:

- Преодоляване на кадровия недостиг чрез:

- Използване на механизмите за преразпределение на наличната численост;

- Ефективни механизми за предаване на знания и опит и осигуряване на приемственост и взаимозаменяемост. Стимулиране на менторството;

- Ограничаване на текуществото чрез въвеждане подобряване и разширяване на социална политика на предприятието с допълнителни социални стимули и пакети.

- Повишаване на социалния статус чрез изпълнение на реална Социална програма.

- Повишаване на доходите и стимулиране на персонала за постигнати резултати.

- Провеждане на ефективна политика за повишаване на професионалната квалификация. Идентифициране и планиране необходимостта от професионално обучение.

- Обучение за придобиване на нова квалификация за сметка на работодателя на външни на компанията лица, срещу сключване на договор.

4. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ, ПРОИЗВОДСТВЕНА СРЕДА И ПЕРСОНАЛА НА ДРУЖЕСТВОТО

4.1 НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ

ДП НКЖИ следва политика по управление и осигуряване на стандарти за безопасност, сигурност и опазване на околната среда, която включва следните ключови цели:

- Поощряване използването на железопътен транспорт чрез подобряване на железопътната инфраструктура и услуги;
- Разширяване на електрификацията на железниците чрез електрификация на железопътните линии по протежение на Трансевропейската транспортна мрежа;
- Модернизация на железопътната инфраструктура по направленията на Трансевропейската железопътна мрежа;
- Инвестиции за доставка на механизация и технологично оборудване за поддръжане и експлоатация на железопътната инфраструктура в рамките на проектните технически и технологични параметри.

4.2 НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЕРСОНАЛА

В ДП НКЖИ се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, вътрешно преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

Нефинансови показатели, свързани с персонала.

Числеността на персонала в ДП НКЖИ към 31.12.2017 г. е 11 260 бр., като спрямо 2016 г. е по-малко със 154 бр.

Числеността на персонала **по пол и възраст**, е както следва:

- до 29 г. – 518 бр. (в т.ч.: 424 бр. мъже и 94 бр. жени);
- от 30 до 39 г. – 398 бр. (в т.ч.: 1 256 бр. мъже и 398 бр. жени);
- от 40 до 49 г. – 3 582 бр. (в т.ч.: 2 900 бр. мъже и 682 бр. жени);
- от 50 до 59 г. – 4 451 бр. (в т.ч.: 3 652 бр. мъже и 799 бр. жени);
- на 60 и повече години – 1 055 бр. (в т.ч.: 900 бр. мъже и 155 бр. жени).

Персоналът **по пол и образование**, е както следва:

- основно и по ниско – 1 144бр., от които 1 106 бр. мъже и 38 бр. жени;
- средно образование – 4 672 бр., от които 3 762 бр. мъже и 910 бр. жени;
- средно 3-та степен – 2 113 бр., от които 1 670 бр. мъже и 443 бр. жени;
- професионален бакалавър – 1 662 бр., от които 1 516 бр. мъже и 146 бр. жени;
- бакалавър – 321 бр., от които 218 бр. мъже и 103 бр. жени;
- магистър – 1 348 бр., от които 860 бр. мъже и 488 бр. жени.

През годината са постъпили 916 и са напуснали 1 072 лица. През 2017 г. се наблюдава значително увеличение на броя на напусналите работници и служители спрямо 2016 г., което води до голямо текучество и перманентен недостиг на персонал, възлизащ на 590 броя към 31.12.2017 година.


инж. Красимир Папукчийски
Генерален директор
на ДП „НКЖИ“



Дата на съставяне:

16.04.2018 г.



ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО

СОБСТВЕНИКА НА

ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ

ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

ГР. СОФИЯ

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на ДП „НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ „ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА” („Компанията”), съдържащ индивидуален счетоводен баланс към 31 декември 2017 г. и индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуален отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение”, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Компанията към 31 декември 2017 г. и нейните финансови резултати от дейността, и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В счетоводния баланс към 31 декември 2017 година, Компанията представя „Имоти, машини и съоръжения“ с балансова стойност 4,018,637 хил.лв. (2016 г.: 4,027,530 хил.лв.). Както е оповестено в пояснителна бележка 16 *„Имоти, машини и съоръжения“* към индивидуалния финансов отчет за годината приключваща на 31 декември 2017 година, Компанията не притежава надлежни документи за собственост за земи с балансова стойност 65,751 хил.лв. и за сгради с балансова стойност 11,443 хил.лв. Компанията поетапно осигурява необходимите документи за собственост. Ние не бяхме в състояние да се убедим в разумна степен на сигурност, относно пълните права на собственост на Компанията за тези активи към 31 декември 2017 година.

В Група „Имоти, машини и съоръжения“ в Счетоводния баланс на Компанията към 31 декември 2017 година са включени разходи за придобиване на нетекущи активи с балансова стойност 4,416 хил.лв. (пояснителна бележка 16). Продължителният период на изграждане и недовършване на тези обекти, както и тяхната изложеност на влиянието на външни фактори са индикация, че съществува вероятност възстановимата стойност на тези активи да е по-ниска от представените им балансови стойности. Ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно оценката им на представяне, както и от необходимостта от корекции, и да определим възможния ефект в индивидуалния финансов отчет на Компанията към 31 декември 2017 година.

В Счетоводния баланс към 31 декември 2017 година са представени Търговски и други вземания с балансова стойност 109,034 хил.лв. (пояснителна бележка 21). Вземания с балансова стойност 78,972 хил.лв. са възникнали преди повече от една година (пояснителна бележка 32.2. *„Анализ на кредитния риск“*), като в тези вземания са включени и вземания от Група „Холдинг Български Държавни Железници“ ЕАД в размер на 75,086 хил.лв. Голямата концентрация на вземанията с произход над една година, приетото в предходни периоди решение за уреждането им по схемата дълг срещу собственост, несигурността относно събираемостта им, както и липсата на обезценки, поставят под съмнение възстановима им стойност. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни доказателства, относно оценката на представяне на тези вземания, както и да оценим евентуалният ефект от понасяне на загуби от обезценка за несъбираемост в индивидуалния финансов отчет на Компанията към 31 декември 2017 година.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад *„Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“*. Ние сме независими от Компанията в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов

отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснителна бележка 2 „Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет“, в която е оповестено, че за 2017 година Компанията отчита загуба преди данъци от оперативна дейност в размер на 52,693 хил.лв., като натрупаните загуби към 31 декември 2017 година са 474,171 хил.лв., както и генерираните отрицателни нетни парични потоци от оперативна дейност. Както е посочено в пояснителна бележка 2 „Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет“ тези обстоятелства и факти са индикатор, че е налице значителна несигурност, която би могла да породви съмнение относно способността на Компанията да продължи своята дейност като действащо предприятие, без подкрепата на държавата собственик и правителството на Република България под формата на субсидии, държавни гаранции и други източници на финансиране.

Нашето мнение не е модифицирано по този въпрос

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не представяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпросите, описани в раздели „База за изразяване на квалифицирано мнение“ и „Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие“ по-горе, ние определихме въпроса описан по-долу, като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия доклад.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p><i>Признаване на приходи от финансираня</i></p> <p>Както е оповестено в пояснителна бележка 7 и 27 в приложения индивидуален финансов отчет към 31 декември 2017 година, Компанията е отчетала/признала приходи от правителствени дарения</p>	<p>Като част от нашите одиторски процедури ние получихме разбиране за процесите на отчитане и признаване на предоставените безвъзмездни средства от държавния бюджет и европейски фондове (финансираня) на Компанията.</p>

(безвъзмездни средства, предоставени от държавата и от европейски фондове) в размер на 257 608 хил.лв.

Размерът на признатите приходи от финансираня, признати в печалбата, зависи от оценката на ръководството за съществуването на разумна сигурност, относно изпълнението на условията свързани с предоставените безвъзмездни средства. Както е оповестено в пояснителна бележка 4.20, безвъзмездните средства, представляват субсидии и други форми на финансиране, отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“, предоставени от държавата и от европейски фондове за придобиване на текущи активи и за покриване на разходи. Както е оповестено в пояснителна бележка 7, признатите приходи от финансираня, свързани с:

- нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобитите нетекущи активи, финансирани от държавата и европейските фондове, признати на систематична и рационална база за срока на полезния живот на тези нетекущи активи;
- текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура се признават на приход през периода на направените разходи, които финансирането следва да

Ние преценихме адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел да проектираме нашите по-нататъшни одиторски процедури по начин, по който да бъдем в състояние на адресираме възможните рискове от съществено неправилно отчитане, свързани с признати приходи от финансираня за нетекущи активи и разходи и свързаните с тези финансираня отсрочени приходи за бъдещи периоди.

В тази област нашите одиторски процедури включиха:

- Тестове на контроли: ние оценихме проектираните и въведени контроли, които ръководството е въвело в подкрепа на своите преценки за срока на полезния живот на финансираните нетекущи активи и признатите разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, както и тяхната оперативна ефективност.
- Аналитични процедури за получаване на информация за одобрен списък за капиталови разходи, за верифицираните разходи за придобиване на нетекущи активи, финансирани от държавния и европейски фондове и сравнение с данните в счетоводната система;
- Детайлни одиторски процедури по същество с цел да проверим дали придобитите нетекущи активи са правилно класифицирани, за да определим дали правилно е определен текущия разход за амортизация и правилно е признат

компенсира.

Признаването на приходите, свързани с тези финансираня е от съществено значение за нашия одит, тъй като Компанията би могла да отчете неправилно разпределенията на финансиранята и признатите приходи за свързаните с тях нетекущи активи и разходи. Това би могло да доведе до по – ранното/ по -късно признаване на приходи от финансираня в печалбата, несъпоставими на признатите разходи за амортизации и направените разходи за текуща поддръжка на железопътната инфраструктура. Поради значимостта на сумата на признатите приходи от финансираня: 257 608 хил.лв. и направените оповестявания на отсрочените приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранята) в размер на 2 420 333 хил.лв., ние определихме този въпрос като ключов.

съответстващия приход от финансиране.

- Преглед с повишена критичност на направените изчисления, както и наши преизчисления на база на приетия модел от ръководството за признаване на приходи от финансираня, свързани с нетекущи активи, с тестване на значими активи, придобити при условията на финансиране.
- Сравнение на информацията за направените и отчетени разходи за текуща поддръжка на железопътната инфраструктура с получените от държавния бюджет суми и признатите приходи от финансираня (субсидии), които са били предназначени за покриването им.
- Оценка на последователността на избория от ръководството и използван модел на признаване на приходи от правителствени дарения и европейски фондове.
- Преглед за пълнота и адекватност на направените оповестявания в индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2017 година на Компанията, относно признатите приходи от финансираня и балансовата стойност на отсрочените суми за бъдещи периоди свързани с тези финансираня от правителството и европейските източници.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, Компанията е представила в индивидуалния финансов отчет към 31 декември 2017 г. Нетекучи активи, без необходимите документи за права на собственост, Разходи за придобиване на нетекучи активи, за които е възможно да са необходими корекции на балансовите им стойности, предвид обездвижеността им, както и Търговски и други вземания с вероятна несъбираемост. Ние достигнахме до заключението, че в другата информация се съдържа докладване за тези статии, ефектите от които в случай на корекции на балансовите им стойности биха повлияли върху финансовите показатели и съпътстващите оповестявания, включени в другата информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на индивидуални финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на



основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Компанията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носи отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Компанията.

Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Компанията;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо

 7

предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Компанията да преустанови функционирането си като действащо предприятие:

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху



него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет“ по-горе.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ООД („Одиторско дружество“) е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Компанията на основание на утвърдени от Генералния директор Протоколи №1/02.10.2015 г., №2/09.10.2015 г. и №3/13.10.2015 г., съгласно изискванията на *Вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки и контрол на изпълнението на сключените договори*, сключен договор №5218 с дата 12.11.2015 г., анекс №1/11.03.2016 г., Анекс №2/14.03.2016 г., Споразумение от 14.03.2018 г. и писмо за поемане на одиторски ангажимент с дата 12.11.2015 година, за период от три години.



- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Компанията представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Компанията, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Компанията.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили други услуги на Компанията и контролираните от нея предприятия, които не са посочени в доклада за дейността или индивидуалния финансов отчет на Компанията.

София,
8 Май 2018 г.

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД
Одиторско дружество

Управител
Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
Севдалина Паскалева



гр.София,
ул.Симеон Радев №40Б

**Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
 за годината, завършваща на 31 декември 2017**

В хиляди лева	Бел.	2017	2016 презчислен*
Приходи от инфраструктурни такси	5	57 506	54 746
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	6	41 296	38 709
Приходи от правителствени дарения	7	257 608	225 096 *
Приходи от други услуги	8	9 509	10 399
Други приходи	9	14 735	16 001
		<u>380 654</u>	<u>344 951</u>
Капитализирани разходи		11 934	17 021
Промени в материалните запаси и незавършеното		770	681
Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи	10	1 625	1 812
Разходи за материали	11	(39 622)	(42 885)
Разходи за външни услуги	12	(33 982)	(37 764)
Разходи за амортизация	16, 17, 18	(187 839)	(139 645)
Разходи за персонала	14.1	(170 259)	(156 842)
Други разходи за дейността	13	(14 820)	(19 411)
Себестойност на продадени материали	9	(1 636)	(1 666)
Загуба от оперативна дейност		<u>(53 175)</u>	<u>(33 748) *</u>
Финансови приходи	15	729	3 026
Финансови разходи	15	(247)	(269)
Загуба от дейността преди данъци		<u>(52 693)</u>	<u>(30 991) *</u>
(Разход за) /Икономия от данък върху дохода	24	2 007	2 417
В т.ч. Текущ разход за данък		-	(1 090)
В т.ч. От отсрочени данъци		2 007	3 507
Загуба от дейността след данъци		<u>(50 686)</u>	<u>(28 574) *</u>
Друг всеобхватен доход:			
Преоценка на нефинансови активи		(4 896)	(7 547)
От преоценки на план с дефинирани приходи		(1 021)	(1 408)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		490	755
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(5 427)	(8 200)
Общ всеобхватен доход		<u>(56 113)</u>	<u>(36 774) *</u>

* бележка 4.24

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 60.

Генерален директор

инж. Красимир Папукчийски

Главен счетоводител и Съставител:

Лиция Давидова

Дата на съставяне: 16 април 2018 г.

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 8/5/2018г.

Одиторско дружество

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ ООД“

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

Счетоводен баланс за годината, завършваща на 31 декември 2017

В хиляди лева	Бел.	2017	2016 прензчислен*	2015
АКТИВИ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	16	4 018 637	4 027 530	3 856 300
Инвестиционни имоти	17	5 480	5 660	6 057
Нематериални активи	18	1 460	842	1 586
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	19	2 888	2 888	2 888
Общо нетекущи активи		4 028 465	4 036 920	3 866 831
Текущи активи				
Материални запаси	20	29 111	30 160	30 186
Търговски и други вземания	21	109 034	114 993	128 249
Вземания във връзка с данък върху дохода		600	780	1 415
Пари и парични еквиваленти	22	123 288	111 172	61 725
Общо текущи активи		262 033	257 105	221 575
Общо активи		4 290 498	4 294 025	4 088 406
Собствен капитал				
Основен капитал		100 000	100 000	100 000
Допълнителни резерви		372 414	367 457	368 482
Преоценъчен резерв	23.3	1 461 590	1 474 314	1 489 558
Натрупана загуба		(474 171)	(430 782) *	(409 252)
Общо собствен капитал		1 459 833	1 510 989	1 548 788
Нетекущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	27	2 306 877	2 240 898 *	2 170 434
Временна финансова помощ	26.1	213 000	248 000	75 000
Търговски и други задължения	29	7 217	3 536	1 878
Задължения за обезщетения при пенсиониране	14.2	14 429	10 882	9 520
Отсрочени данъчни пасиви	25.1	106 675	109 172	113 434
Общо нетекущи пасиви		2 648 198	2 612 488	2 370 266
Текущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	27	113 456	75 927	63 830
Временна финансова помощ	26.1	35 000	35 000	35 000
Търговски и други задължения	29	30 517	56 987	68 737
Задължения за обезщетения при пенсиониране	14.2	3 494	2 634	1 785
Общо текущи пасиви		182 467	170 548	169 352
Общо пасиви		2 830 665	2 783 036	2 539 618
Общо собствен капитал и пасиви		4 290 498	4 294 025	4 088 406

* бележка 4.24

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 60.

Генерален директор
 инж. Красимир Папукчийски
 Дата на съставяне: 16 април 2018 г.

Главен счетоводител и Съставител:
 Лидия Давидова

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 8/5/2018 г.
 Одиторско дружество
 „АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД
 Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева

**Отчет за промените в собствения капитал
 за годината, завършваща на 31 декември 2017**

В хиляди лева

	Основен капитал	Допълнителни резерви	Преоценъчен резерв	Натрупана загуба преизчислена*	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2017 г. *	100 000	367 457	1 474 314	(430 782)	1 510 989
Прехвърлени нетекущи активи	-	4 957	-	-	4 957
Сделки със собственика	-	4 957	-	-	4 957
Загуба за годината	-	-	-	(50 686)	(50 686)
Друг всеобхватен доход:	-	-	(4 406)	(1 021)	(5 427)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(4 406)	(51 707)	(56 113)
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразмразената печалба	-	-	(8 318)	8 318	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	100 000	372 414	1 461 590	(474 171)	1 459 833
Салдо към 1 януари 2016 г.	100 000	368 482	1 489 558	(409 252)	1 548 788
Прехвърлени нетекущи активи	-	(1 025)	-	-	(1 025)
Сделки със собственика	-	(1 025)	-	-	(1 025)
Загуба за годината преизчислена*	-	-	-	(28 574)	(28 574)
Друг всеобхватен доход:	-	-	(6 792)	(1 408)	(8 200)
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(6 792)	(29 982)	(36 774)
Прехвърляне на резерв на отписани нефинансови активи в неразмразената печалба	-	-	(8 452)	8 452	-
Салдо към 31 декември 2016 г. *	100 000	367 457	1 474 314	(430 782)	1 510 989

* бележка 4.24

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 60.

Генерален директор
 инж. Красимир Папукчийски

Главен счетоводител и Съставител:
 Лидия Давидова

Дата на съставяне: 16 април 2018 г.

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 8/5/2018 г.

Одиторско дружество
 „АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Управител
 Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита
 Севдалина Паскалева



**Отчет за паричните потоци
 за годината, завършваща на 31 декември 2017**

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2017	2016
Оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		144 040	151 634
Плащания към търговски контрагенти		(113 051)	(130 667)
Парични потоци, свързани с персонала		(164 742)	(155 983)
Получени/(Платени) лихви и такси, свързани с оперативна дейност		(2)	480
Платен корпоративен данък върху доходите		(400)	(1 948)
Други парични потоци от оперативна дейност		24 188	52 277
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(109 967)	(84 207)
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(176 176)	(350 325)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		1 354	2 467
Получени дивиденди		698	2 508
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(174 124)	(345 350)
Финансова дейност			
Финансирания и субсидии		350 813	320 901
Възстановени средства по оперативни програми		(19 550)	(14 893)
Получена временна финансова помощ		-	208 000
Възстановена временна финансова помощ		(35 000)	(35 000)
Нетни парични потоци от финансова дейност		296 263	479 008
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти			
		12 172	49 451
Пари и парични еквиваленти към 1 януари		111 172	61 725
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		(56)	(4)
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	22	123 288	111 172

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от индивидуалния финансов отчет, представени на страници от 5 до 60.

Генерален директор

инж. Красимир Папукчийски

Дата на съставяне: 16 април 2018 г.

Главен счетоводител и Съставител:

Лидия Давидова

Финансов отчет, върху който е издаден одиторски доклад на: 8/5/2018 г.

Одиторско дружество

„АБВП-ОДИТ СТАНДАРТ“ ООД

Управител

Севдалина Паскалева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Севдалина Паскалева



Бележки към индивидуалния финансов отчет

1. Правен статут и предмет на дейност

ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП „НКЖИ“ или „Компанията“) е създадена в България в съответствие с изискванията на Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 година и е регистрирана с решение на Софийски градски съд №1 от 15 януари 2002 година, вписана в търговския регистър по фд №23/2002 г. под №948.

Седалището и адресът на управление на Компанията са: Република България, гр. София, община Сердика, бул. Княгиня Мария Луиза №110.

Компанията е създадена при преобразуване на Национална компания „БДЖ“ (НК „БДЖ“) чрез отделяне, считано от 1 януари 2002 г. ДП „НКЖИ“ е правопреемник на отделените активи и пасиви от НК „БДЖ“ в частта, отнасяща се до железопътната инфраструктура съгласно разделителен баланс към 31 декември 2001 г.

Едноличен собственик на капитала на Компанията е Българската държава чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Органи на управление на Компанията са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС), Управителен съвет (УС) и Генерален директор.

Управителният съвет на ДП „НКЖИ“ е в състав:

- За периода от 01.01.2017 г. до 26.01.2017 г.: Христо Владимир Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев.
- За периода от 27.01.2017 г. до 07.02.2017 г.: Иван Василев Марков и Милчо Алексиев Ламбрев.
- За периода от 10.02.2017 г. до 04.05.2017 г.: Иван Василев Марков – председател и членове: Димитър Стоянов Савов и Красимир Христов Папукчийски.
- За периода от 10.05.2017 г. до 31.12.2017 г.: Христо Владимир Алексиев – председател и членове: Иван Василев Марков и Красимир Христов Папукчийски.

За отчетния период управляващи са:

- За периода от 01.01.2017 г. – 07.02.2017 г.: Милчо Алексиев Ламбрев.
- Считано от 08.02.2017 г.: Красимир Христов Папукчийски е назначен със заповед №ПД-38/08.02.2017 г. на МТИТС.

Промените са вписани в Търговския регистър на 16.02.2017 г.

В Компанията е назначен Одитен комитет със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията в състав:

- За периода от 01.01.2017 г. до 30.09.2017 г.: Катя Лозанова Атанасова – председател и членове: Анелия Михайлова Крушкова и Люба Илиева Янкова.

- За периода от 01.10.2017 г. до 31.12.2017 г.: Катя Лозанова Атанасова – председател и Люба Илиева Янкова.

ДП „НКЖИ” има следната структура на административно-стопанските териториално обособени звена:

- За периода от 01.01.2017 г. до 03.07.2017 г.: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 4 звена в София, Враца, Горна Оряховица и Пловдив, Поделение „Електроразпределение” (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации” (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).
- В Държавен вестник брой №53/04.07.2017 г. е публикувана структурна промяна в ДП „НКЖИ”. Създават се две нови поделения – Железопътна секция Шумен и Железопътна секция Бургас и се променят границите на съществуващите 4 броя Железопътни секции. Промяната влиза в сила от датата на обнародването. Считано от тази дата ДП „НКЖИ” има следната структура: Управление на движението на влаковете и гаровата дейност (УДВГД) – 3 звена в София, Горна Оряховица и Пловдив, Железопътни секции (ЖПС) – 6 звена в София, Враца, Горна Оряховица, Шумен, Пловдив и Бургас, Поделение „Електроразпределение” (ЕРП), Поделение „Сигнализация и телекомуникации” (СиТ) и Център за професионална квалификация (ЦПК).

ДП „НКЖИ” осигурява използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия и управлява влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност. За целта Компанията извършва дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; приема всички заявки за превоз от превозвачите и разработва графика за движение на влаковете, съгласувано с превозвачите, а за пътническите превози – и с общините. Компанията събира инфраструктурни такси в размер, определен съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, приета от Министерския съвет по предложение на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. На основание лиценз за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителни мрежи на железопътния транспорт №Л-327-19, издаден от ДКЕВР (преименувана на КЕВР) от 17.05.2010 г., като от 01.01.2013 г. Поделение „Електроразпределение” (ЕРП) разпределя тягова ел. енергия на жп превозвачи.

ДП „НКЖИ” е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН” ЕООД с капитал 5 хил. лв. и с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

2. Основа за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Финансовият отчет на Компанията е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС” представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Компанията. Всички суми са представени в хиляди лева (включително сравнителната информация за 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е индивидуален. Компанията съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). В консолидирания финансов отчет инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Компанията отчита загуба от дейността си преди данъци за 2017 г. в размер на 52 693 хил. лв., като натрупаните непокрити загуби към 31 декември 2017 г. са 474 171 хил. лв. Тези данни индиректно показват съществуването на значителна несигурност, която може да породима съмнение относно възможността на Компанията да продължи да функционира като действащо предприятие без продължаващата подкрепа от страна на държавата собственик на Компанията, правителството на Република България, проявление на която са подкрепата на държавата под формата на субсидии и държавни гаранции и на други източници на финансиране.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на ДП „НКЖИ“ към края на годината, финансовото представяне и паричните потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2017 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

3. Промени в счетоводната политика в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

За текущата финансова година Компанията е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за*

оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на Компанията. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на Компанията във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Ръководството е направило проучване и е определило, че не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото Компанията се финансира изцяло с генерираните от дейността му нетни парични потоци и не ползва дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност;

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна е свързана с признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби и уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид;

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от Компанията. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали

потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на Компанията за следващи периоди:

- *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК)*. Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на Компанията, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапа са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Обезценката на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другия всеобхватен доход се определя и измерва като се прилага същата методология както при финансовите активи по амортизирана стойност. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт ще окажат влияние върху счетоводната политика на Компанията, но не се очаква да окажат съществен ефект върху стойностите и класификацията на активите, операциите и резултатите по отношение на нейните финансови активи и пасиви;

- *МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсация при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК)*. Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна

компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж, и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви, но тази негативна компенсация трябва да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. важно е да се прецени спрямо текущо преобладаващия лихвен процент, и спрямо него сумата на предплащането може да е и в полза на страна, иницирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане и при полза от по-ранно плащане. Също така а) съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци” съгласно бизнес модела на предприятието; б) потвърждава, че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност е модифициран, без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент;

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от Компанията и дали тя избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството разглежда промените като се очаква по-скоро да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни;

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги – отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за

определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали Компанията е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е разгледало новия стандарт, като счита че промените, произтичащи от новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на приходите от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от Компанията услуги или отчитането на продажбите на стоки;

- *МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. а) Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизингите при лизингополучателите – за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика; б) При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, един по-подробен анализ на условията на договорите следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях (лизингодателите) да настъпят основания за прекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството на Компанията разглежда влиянието, което този стандарт би могъл да окаже върху финансовите отчети, в резултат на новите концепции.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на Компанията поради това, че тя не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

- *МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на транзакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).* Тези промени уточняват три основни въпроса: (а) третирането на условията и ефектите, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

- *МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при дружества, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, но преди въвеждането на предстоящия МСФО 17. Тя установява две опции на подход на покриване и подход на временно отсрочване (при определени условия) на МСФО 9. И двете опции са валидни до влизането в сила на новия МСФО 17. Този стандарт не е приложим за дейността на Компанията;

- *МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2021 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов счетоводен стандарт, който ще замени действащия до този момент стандарт за застрахователните договори - МСФО 4. Този стандарт не е приложим за дейността на Компанията;

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) – подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяванията по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности, с изключение на обобщената финансова информация; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1 по отношение на МСФО 7, МСС 19 и МСФО 10; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може следва да бъде правен на база ниво индивидуална инвестиция в асоциирано или съвместно дружество, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) – подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на някои понятия. Основно промените са насочени към следните

обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3. Също така се уточнява, че когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; б) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди (т.е. при разпределение на печалбата) следва да се посочат в печалбата или загубата независимо как са възникнали – при прилагането на МСС 12; и в) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми стават част от финансиращите средства с общо предназначение когато се изчислява нормата за капитализация по реда на МСС 23;

- *КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат първо немонетарен актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или немонетарно задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби). При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане. След това разяснението уточнява, че при първоначалното признаване на съответния актив, разход или приход, в резултат на транзакция по авансово плащане/получаване или на серията от транзакции от плащания/получаване в чуждестранна валута, датата на транзакцията е датата на първоначалното признаване на немонетарния актив или пасив (при еднократно плащане/получаване) или е датата на всяко плащане/получаване. Това тълкувание може да се прилага с пълна ретроспекция или перспективно, в два варианта: а) от началото на отчетния период, за който то се прилага за първи път; или б) от началото на предходния период преди периода, през който за първи път то се прилага;

- *КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).* Това разяснение дава насоки за счетоводното отчитане на данъците върху дохода по МСС 12 данъчна позиция когато са налице определени несигурности по данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции асоциирани с несигурности по данъци. Разяснението покрива: а) дали предприятието да преценява отделно несигурности по данъчното третиране; б) допусканията, които предприятието прави за проверка и оценка на данъчното третиране от данъчните власти; в) как предприятието е определило данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизполваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизполваните данъчни кредити; г) как предприятието е преценило и третирано промените във фактите и обстоятелствата; и д) предприятието да определи дали ще преценява отделните несигурности на данъчното третиране поотделно или в комбинация с други;

- *МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).* Тази промяна уточнява, че предприятието следва да прилага МСФО 9, включително изискванията за обезценка относно участията в асоциирани

или съвместни предприятия, които формират нетната инвестиция с тези дружества, и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

- *МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК)*. Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер на имоти, вкл. такива в процес на изграждане и/или реконструкция и преустройство към и от категория „инвестиционни имоти”. Такива трансфери са допустими, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти и когато са налице доказателства за смяна в употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна. Промяната може да се прилага перспективно или ретроспективно, при спазването на определените с промяната правила.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно приложимите изисквания на МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Компанията прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В счетоводния баланс се представят два сравнителни периода, когато Компанията:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
 - б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
 - в) прекласифицира позиции във финансовия отчет,
- и това има съществен ефект върху информацията в счетоводния баланс към началото на предходния период.

4.3. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Компанията. Контролът върху дъщерните предприятия на Компанията е налице, когато Компанията е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от нейното участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази

възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. В индивидуалния финансов отчет на Компанията инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойността метод.

Компанията признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

4.4. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Компанията е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойността метод.

Компанията признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото ѝ да получи дивидента.

4.5. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Компанията по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от инфраструктурни такси, продажба на материали и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Компанията.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Компанията, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Инфраструктурни такси

Приходи от инфраструктурни такси се признават месечно, на база график на железопътното движение – заети железопътни линии, и влакове в движение на база отчет за движещите се и обслужени от железопътната инфраструктура влакове.

4.6.2. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

Приходи от разпределение на тягова ел. енергия на железопътни превозвачи се признават месечно, на база реално потребено количество ел. енергия от превозвачи, отчетено по електромери с протоколи по цена, утвърдени с Решение на КЕВР .

4.6.3. Предоставяне на услуги

Приходи от наеми и други се признават при тяхното възникване на база на линейния метод за периода на договора.

4.6.4. Продажба на материали

Продажбата на материали включва продажба на скрап. Приход се признава, когато Компанията е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материали. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалите без възражение.

Сумата на получената продажна цена съгласно договора за продажба на материали (скрап) се разсрочва и се признава като приход за периода, в който се осъществи продажбата и се прехвърли собствеността. Този отсрочен приход се включва в счетоводния баланс на ред „Търговски и други задължения“.

4.6.5. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията включват земи, сгради и съоръжения, които са необходими за текущата дейност на Компанията и които се очаква да носят икономическа изгода повече от един отчетен период.

В имоти, машини и съоръжения са включени разходи за придобиване на нетекущи активи и предоставени аванси на изпълнители по договори за придобиване на нетекущи активи. Стойността на разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения включва стойността на материалите, на външните услуги, прекия труд и съответна част от общопроизводствените разходи.

Обектите на железопътната инфраструктура и земята върху която са изградени, или която е предназначена за изграждането им са публична държавна собственост. Те не могат да бъдат отчуждавани, ипотекирани или да се предоставят като друго обезпечение.

Когато съставна част от имоти, машини, съоръжения и оборудване съдържа значими компоненти, които имат различен срок на полезен живот, те са отчетени като отделни нетекущи активи.

За придобитите активи след 01.01.2008 година Компанията прилага стойностен праг на същественост - 700 лева.

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Компанията да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Последващото оценяване на земи, сгради и съоръжения се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се представят в собствения капитал като преоценен резерв, ако не се предхождат от признати преди това разходи за обезценка. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Към 01.01.2012 г. е извършена преценка на земи, сгради и съоръжения на Компанията от лицензиран независим оценител по справедлива стойност. Използвани са следните методи за оценка:

-методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхабяването му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване;

-методът на ликвидационната стойност за определяне на остатъчната стойност на активите;

-методът на пазарна оценка, която е коригирана с пазарни множители, предвид специфичното им предназначение и местоположение и факта, че имотите на Компанията са публична държавна собственост.

Амортизацията се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход по линейния метод за периода на полезния живот на имотите, машините и съоръженията. Земята и разходите за придобиване на имоти, машини и съоръжения не се амортизират. Оцененият полезен живот е както следва:

• сгради	15 - 50 години
• съоръжения	10 – 30 години
• машини и оборудване	5 – 15 години
• транспортни средства	5 – 8 години
• стопански инвентар	3 – 7 години
• компютърен и комуникационен хардуер	3 години

Амортизируемите активи се амортизират от деня на въвеждане в употреба.

Материали, резервни части и материали втора употреба, които се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период и са предназначени за жп инфраструктура, се класифицират в имоти, машини и съоръжения и не се амортизират, докато не бъдат въведени в експлоатация.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата (бел. 4.23.3).

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

4.10. Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- | | |
|-----------------------------|----------|
| • софтуер | 2 години |
| • други нематериални активи | 7 години |

За придобитите след 01.01.2008 г. нематериални активи Компанията прилага стойностен праг на същественост – 700 лева.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се представят в счетоводния баланс на Компанията и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Компанията, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Компанията дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други – на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Компанията, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Компанията.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Компанията ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност. За 2017 г. в резултат на извършения преглед, не са налице условия за признаване на обезценки на нетекущи активи.

4.13. Инвестиционни имоти

Компанията отчита като инвестиционни имоти земя и/или сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Компанията, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Компанията да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Компанията отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Други приходи” и ред „Други разходи”, и се признават, както е описано в бележки 4.6 и 4.7.

4.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Компанията стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Компанията оценява същите по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката. Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, за която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи” или ред „Финансови приходи”, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Компанията притежава финансови активи от следните категории:

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Компанията, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Компанията спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят на база на опита в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

4.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Компанията са заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизируема стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Съгласно ПМС №271 от 06.10.2015 г. и ПМС №62 от 25.03.2016 г. на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура” като бенефициент по Оперативна програма „Транспорт” 2007 – 2013 г. и за целите за довършване на железопътни инфраструктурни проекти са предоставени средства, като временна безлихвена финансова помощ, подлежаща на възстановяване.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Задължения за дивиденди се признават, когато дивидентите са одобрени с решение на едноличния собственик.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализируема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализируема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на другите разходи за периода, в който възниква възстановяването.

Нетната реализируема стойност на материалите втора употреба се изчислява на базата на тяхната стойност на скрап.

Компанията определя разходите за материални запаси, като използва метода на конкретната идентификация на стойността на материалните запаси за значими резервни части и материали и по метода на средно претеглената стойност на ниво участък за другите незначими материали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данък върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базирано на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че същите са влезли в сила или е сигурно, че ще бъдат в сила, към края на отчетния период. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи (бел. 4.22.1).

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Компанията има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и краткосрочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.18. Основен капитал и резерви

Основният капитал отразява балансовата стойност на имуществото към 30.11.2001 г. съгласно параграф 4 от ПЗР на Закона за железопътния транспорт, предоставено на Компанията като правоприменик на Национална компания „Български държавни железници” и отнасящо се до железопътната инфраструктура.

Другите резерви са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници” съгласно Разделителен протокол към 31 декември 2001 г. Измененията в тях са свързани с нетекущи активи, получени от или върнати на едноличния собственик.

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на активи от имоти, машини и съоръжения към датата на преоценка.

Непокритата загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции с едноличния собственик на Компанията са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Компанията отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Компанията дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Компанията внася фиксирани вноски в държавни планове. Компанията няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Компанията плаща фиксирани вноски за пенсионни

осигуровки по държавни програми във връзка с планове с дефинирани вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Компанията.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Компанията е задължена да му изплати обезщетение в размер на двукратния размер на брутното месечно трудово възнаграждение. В случай че работникът или служителят е работил в Компанията или в системата на БДЖ през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шесткратния размер на брутното му месечно трудово възнаграждение.

Компанията е признала правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите десет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови държавни ценни книжа. Задължението, признато в счетоводния баланс относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Компанията оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. За целта се използва кредитния метод на прогнозните единици. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, текучество на персонала и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Всички актюерски печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Търговски и други задължения“ по недисконтирана стойност, която Компанията очаква да изплати.

4.20. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, представляват субсидии и други различни форми на финансиране, отговарящи на определянето за правителствени дарения

съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“, предоставени от държавата, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни. Безвъзмездни средства, предоставени от международни институции, включват безвъзмездни средства, предоставени от Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионен фонд и други Европейски фондове, чрез Оперативни програми. Компанията отчита получените средства от Европейски фондове за придобиване на нетекущи активи по проекти, изпълнявани и финансирани чрез Оперативна програма „Транспорт“ и други програми.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с нетекущи активи, същите се представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като текущ приход систематично и рационално за срока на полезния живот на активите, за които са предоставени.

4.21. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Компанията и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават, само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Компанията е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия. Разходите за провизии се представят в отчета за всеобхватния доход, нетно от сумата на възстановените разходи.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.22. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Компанията, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в бележка 4.23.

4.22.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.23. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и могат да не съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.23.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Компанията изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (бележка 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати

могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Компанията през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.23.2. Обезценка на финансови активи

Компанията използва корективна сметка за отчитане на провизията за обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази провизия на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани или обезценени през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2017 г. най-добрата преценка на ръководството за обезценка на вземанията възлиза на 8 206 хил. лв. (2016 г.: 8 211 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в бележки 21 и 32.2.

4.23.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2017 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Компанията. Балансовата стойност на активите е анализирана в бележки 16, 17 и 18. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.23.4. Материални запаси

Материалните запаси с балансова стойност 29 111 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 30 160 хил. лв.) се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. При определяне на нетната реализируема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.23.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 17 923 хил. лв. (2016 г.: 13 516 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, текучество на персонала и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Компанията бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на държавни ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

4.23.6. Провизии

Компанията е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент. Компанията не е признала провизии за бъдещи задължения в настоящия финансов отчет, тъй като счита че

отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Компанията при уреждането им е малка.

4.23.7. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти и нефинансови активи

Компанията определя справедливата стойност на финансовите инструменти и нефинансови активи на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува” в края на последния работен ден на отчетния период. Ръководството използва доклади на лицензирани независими оценители и техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти и нефинансови активи при липса на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент или нефинансов актив. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Компанията отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в пояснение 16 „Имоти, машини и съоръжения”.

Ръководството счита, че справедливите стойности на имоти, машини и съоръжения, както и на финансовите инструменти, включващи пари и парични еквиваленти, търговски и други вземания, получени заеми, търговски и други задължения и други финансови активи, не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

4.24. Ефект от корекции на грешки от предходни периоди

Във финансовия отчет за 2017 г. Компанията е направила корекция в данните за предходна година отразена в загуби от минали години с нетен размер на 289 хил. лв., произтичаща от признат в повече приход от финансираня, свързани с нетекущи активи за 2016 г. на обща стойност 289 хил. лв. Корекцията е свързана и касае единствено предходния сравним период 2016 година. Преизчисленията са направени в Счетоводния баланс и Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към 31.12.2017 г.

Направените корекции в Счетоводния баланс и Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на Компанията са в резултат на: а) коригиране на счетоводната грешка и б) промяната във финансовия резултат за сравнимия отчетен период 2016 година и натрупани печалби и загуби за текущия отчетен период, след отстраняване на грешката. Нетният ефект върху натрупаните печалби/(загуби) към 31.12.2017 г. е в размер на (289) хил. лв.

Поясненията по-долу дават подробна информация касаеща направените корекции и извършените преизчисления във финансовите отчети за съответните периоди.

4.24.1. Счетоводен баланс за 2016 г.

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2016	Презчисление	2016 (презчислен)
Активи				
Нетекущи активи				
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	16	4 027 530	-	4 027 530
Инвестиционни имоти	17	5 660	-	5 660
Нематериални активи	18	842	-	842
Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия	19	2 888	-	2 888
Общо нетекущи активи		4 036 920	-	4 036 920
Материални запаси	20	30 160	-	30 160
Търговски и други вземания	21	114 993	-	114 993
Вземания във връзка с данък върху дохода		780	-	780
Пари и парични еквиваленти	22	111 172	-	111 172
Общо текущи активи		257 105	-	257 105
Общо активи		4 294 025	-	4 294 025
Собствен капитал				
Основен капитал		100 000	-	100 000
Допълнителни резерви		367 457	-	367 457
Преоценъчен резерв	23.3	1 474 314	-	1 474 314
Натрупана загуба		(430 493)	(289)	(430 782)
Общо собствен капитал		1 511 278	(289)	1 510 989
Нетекущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	27	2 240 609	289	2 240 898
Временна финансова помощ	26.1	248 000	-	248 000
Търговски и други задължения	29	3 536	-	3 536
Задължения за обезщетения при пенсиониране	14.2	10 882	-	10 882
Отсрочени данъчни пасиви	25.1	109 172	-	109 172
Общо нетекущи пасиви		2 612 199	289	2 612 488
Текущи пасиви				
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	27	75 927	-	75 927
Временна финансова помощ	26.1	35 000	-	35 000
Търговски и други задължения	29	56 987	-	56 987
Задължения за обезщетения при пенсиониране	14.2	2 634	-	2 634
Общо текущи пасиви		170 548	-	170 548
Общо пасиви		2 782 747	-	2 783 036
Общо собствен капитал и пасиви		4 294 025	-	4 294 025

4.24.2. Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2016	Презчисление	2016 (презчислен)
Приходи от инфраструктурни такси	5	54 746	-	54 746
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	6	38 709	-	38 709
Приходи от правителствени дарения	7	225 385	(289)	225 096
Приходи от други услуги	8	10 399	-	10 399
Други приходи	9	16 001	-	16 001
		<u>345 240</u>	<u>(289)</u>	<u>344 951</u>
Капитализирани разходи		17 021	-	17 021
Промени в материалните запаси и незавършеното производство		681	-	681
Печалба от продажба на нетекущи активи	10	1 812	-	1 812
Разходи за материали	11	(42 885)	-	(42 885)
Разходи за външни услуги	12	(37 764)	-	(37 764)
Разходи за амортизация	16,17,18	(139 645)	-	(139 645)
Разходи за персонала	14,1	(156 842)	-	(156 842)
Други разходи за дейността	13	(19 411)	-	(19 411)
Себестойност на продадени материали		(1 666)	-	(1 666)
Загуба от оперативна дейност		(33 459)	(289)	(33 748)
Финансови приходи	15	3 026	-	3 026
Финансови разходи	15	(269)	-	(269)
Загуба от дейността преди данъци		(30 702)	(289)	(30 991)
(Разход за) /Приход от данък върху дохода	24	2 417	-	2 417
В т.ч. Текущ разход за данък		(1 090)	-	(1 090)
В т.ч. От отсрочени данъци		3 507	-	3 507
		<u>(28 285)</u>	<u>(289)</u>	<u>(28 574)</u>
Друг всеобхватен доход:				
Преоценка на нефинансови активи		(7 547)	-	(7 547)
От преоценки по план с дефинирани доходи		(1 408)	-	(1 408)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		755	-	755
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(8 200)	-	(8 200)
Общ всеобхватен доход		(36 485)	(289)	(36 774)

4.24.3. Ефект от презчисление на натрупаната загуба към 31 декември 2016 г.

В хиляди лева

Намаление на признати приходи от финансираня на нетекущи активи за дейността към 31 декември 2016 г. (289)

Общ ефект – увеличение на натрупаната загуба към 31 декември 2016 г. (289)

5. Приходи от инфраструктурни такси

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от преминаване	56 701	53 942
Приходи от заявен и неизползван капацитет	805	804
Общо:	<u>57 506</u>	<u>54 746</u>

Най-значителен дял в размера на приходите от инфраструктурни такси е от дружествата на „ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД 72,06%, в това число: „БДЖ–ПП” ЕООД 49,99%; „БДЖ–ТП” ЕООД 22,06 %. Голям дял от другите превозвачи имат „БЖК” АД 14,24 % и „БУЛМАРКЕТ РЕЙЛ КАРГО” ЕООД 4,06 %.

6. Приходи от разпределение на тягова ел. енергия

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от разпределение на тягова ел. енергия	41 296	38 709
Общо:	<u>41 296</u>	<u>38 709</u>

През 2010 г. лицензиращият орган „Държавна комисия за енергийно и водно регулиране”, преименувана на „Комисия за енергийно и водно регулиране” е издала на ДП „НКЖИ” лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г. за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт. Лицензията е единствена за територията на страната и е за срок от 35 години. В качеството си на разпределително дружество ДП „НКЖИ” сключи и необходимите по закон договори с енергийните дружества „НЕК” ЕАД и „ЕСО” ЕАД. По този начин от 01.01.2013 г. ДП „НКЖИ” практически стартира дейността „разпределение на тягова електрическа енергия” съгласно издадената Лицензия №Л-327-19/17.05.2010 г.

7. Приходи от правителствени дарения

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 презчислен
Финансирания, свързани с покриване на разходи	152 637	158 843
Финансирания, свързани с нетекущи активи	103 341	64 414
Финансирания, свързани с текущи активи	1 630	1 839
Общо:	<u>257 608</u>	<u>225 096</u>

Приходите, свързани с нетекущи активи, съответстват на размера на текущия разход за амортизация на безвъзмездно придобити активи, финансирани от Държавния бюджет и Европейските фондове, които се признават на систематична и рационална база за срока на полезния живот на нетекущите активи. Приходите, свързани с текущи активи и разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура, са признати изцяло на приход през отчетния период.

8. Приходи от други услуги

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от предоставени съоръжения	4 459	3 627
Приходи от ремонтни дейности и услуги	2 610	4 394
Приходи от кантарни участъци	808	681
Приходи от съхранение на ВВЗ	662	662
Приходи от дезинфекционни станции	583	606
Други приходи	387	429
Общо:	<u>9 509</u>	<u>10 399</u>

Другите приходи през 2017 включват: приходи от обслужване на електросъоръжения 174 хил. лв. (2016 г.: 208 хил. лв.) и други.

9. Други приходи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от заведени материали втора употреба в резултат на ликвидация на нетекущи активи	5 145	5 019
Приходи от глоби и неустойки	5 126	4 131
Наем на сгради, машини, съоръжения и оборудване	1 877	1 958
Приходи от продажба на материални запаси	1 766	1 764
Приходи от ликвидация на ДМА	20	2 444
Други приходи	801	685
Общо:	<u>14 735</u>	<u>16 001</u>

За отчетния период себестойността на продадените материални запаси е 1 636 хил. лв. (2016 г.: 1 666 хил. лв.)

10. Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Приходи от продажба	1 936	2 406
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(311)	(594)
Печалба от продажба на нетекущи активи	<u>1 625</u>	<u>1 812</u>

11. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Материали и резервни части	(24 317)	(28 742)
Електроенергия	(10 463)	(9 632)
Гориво	(4 660)	(4 336)
Топлоенергия	(182)	(175)
Общо:	<u>(39 622)</u>	<u>(42 885)</u>

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Транспортни услуги и карти	(10 028)	(8 319)
Ремонти и текущо поддържане на ЖИ	(5 469)	(10 331)
Охрана	(4 237)	(4 162)
Застраховки	(4 220)	(3 707)
Почистване	(2 634)	(2 447)
Данък сгради, такса смет и други	(1 775)	(1 219)
Наеми	(736)	(175)
Такси	(713)	(665)
Измерване железен път с пътеизмерител	(672)	-
Граждански договори	(599)	(563)
Разкомплектоване на звена от демонтиран жел. път	(255)	-
Телефонни и пощенски услуги	(253)	(295)
Методика за изчисление на инфраструктурни такси	-	(2 922)
Други	(2 391)	(2 959)
Общо:	<u>(33 982)</u>	<u>(37 764)</u>

13. Други разходи за дейността

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Нанесени щети	(4 332)	(65)
Неустойки по договори	(2 332)	(8 010)
Ликвидация на ДМА	(1 961)	(119)
Брак на дълготрайни активи	(1 610)	(2 636)
Командировки	(1 005)	(934)
Отписани активи	(731)	-
Изгубени съдебни дела	(556)	(368)
Работно и униформено облекло	(373)	(1 233)
Изменение на обезценка на активи	-	(2 072)
Други разходи за дейността	(1 920)	(3 974)
Общо:	<u>(14 820)</u>	<u>(19 411)</u>

14. Възнаграждения на персонала

14.1. Разходи за персонала

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Възнаграждения и заплати	(125 972)	(117 330)
Разходи за социални осигуровки и надбавки	(38 018)	(35 647)
Изменение на провизия за обезщетения при пенсиониране	<u>(6 269)</u>	<u>(3 865)</u>
Общо:	<u>(170 259)</u>	<u>(156 842)</u>

В разходите за заплати и социално осигуряване към 31.12.2017 г. са включени 2 531 хил. лв. разходи за задължения за неизползвани отпуски (2016 г.: 1 545 хил. лв.).

Средносписъчният брой на персонала за годината, приключила на 31.12.2017 г. е 11 409 бр. (2016 г.: 11 490 бр.)

14.2. Задължения за обезщетения при пенсиониране

При прекратяване на трудовото правоотношение поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, работникът или служителят има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца. В случай, че служителят е работил в ДП “НКЖИ” през последните 10 или повече години от трудовия му стаж – правото на обезщетение е в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

Обезщетения при пенсиониране при прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и последните 10 години трудов стаж са при един и същ работодател, съгласно КТД 2016/2018 г., обезщетението е в размери в зависимост от срока за подаване на заявления. При подаване на заявление до един месец обезщетението е 10 brutни работни заплати, а след това: от 1 до 6 месеца – 9 brutни работни заплати, от 6 до 12 месеца 8 brutни работни заплати, над 12 месеца 7 brutни работни заплати.

Планът излага Компанията на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на база на публикуваните от БНБ данни за дългосрочния лихвен процент (доходност от Бенчмарк държавни облигации) в края на 2017. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Компанията.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	13 516	11 305
Разходи за лихви	160	226
Разход за текущ стаж	6 269	3 865
Изплатени суми за пенсиониране през годината	(3 043)	(3 288)
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	656	600
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	365	808
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	17 923	13 516
от тях: нефинансирани	17 923	13 516
Представени в индивидуалния баланс като:		
Текущи пасиви	3 494	2 634
Нетекучи пасиви	14 429	10 882

За определяне на задълженията за обезщетения при пенсиониране Компанията е направила актюерска оценка, като е ползвала услугите на сертифициран независим актюер. За изчисляване на размера на задължението актюерът е оценявал група служители, подлежащи на пенсиониране в десетгодишен период 2018-2027 г.

Използвани са следните актюерски допускания:

	2017	2016
Дисконтиращ лихвен процент	1,0198 %	1,82 %
Бъдещо увеличение на заплати и възнаграждения	13,8 % за 2018 и 1,5 % за следващите години	8,5 % за 2017 и 1,5 % за следващите години
Средна пенсионна възраст при мъжете	от 64 до 65 години	от 64 до 65 години
Средна пенсионна възраст при жените	от 61 до 63 години	от 61 до 63 години
Текучество на персонала	4,5 %	4,9 %

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Компанията, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Разходи за текущ трудов стаж	(6 269)	(3 865)
Разходи за лихви	<u>(160)</u>	<u>(226)</u>
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	<u>(6 429)</u>	<u>(4 091)</u>

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала”.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Компанията, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	(656)	(600)
Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	<u>(365)</u>	<u>(808)</u>
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	<u>(1 021)</u>	<u>(1 408)</u>

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2017 г.:

Промени в значими актюерски предположения

В хиляди лева

Дисконтов процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(208)	208
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(894)	894
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 25%	Намаление с 25%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(204)	204

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

15. Финансови приходи и финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Финансови приходи		
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	31	518
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	<u>31</u>	<u>518</u>
Приходи от съучастия - дивиденди	698	2 508
Общо:	<u><u>729</u></u>	<u><u>3 026</u></u>

Приходите от съучастия представляват дивиденди в резултат от взети решения за разпределения на финансовите резултати през 2017 г. от дъщерно предприятие „ТРЕН” ЕООД в размер на 269 хил. лв. (2016 г.: 1 633 хил. лв.), от асоциирано предприятие “Фьосталпине ФАЕ София” ООД в размер на 429 хил. лв. (2016 г.: 875 хил. лв.). От ЗАД „Алианс България” е взето решение да не се разпределя дивидент през 2016 и 2017 г.

Финансови разходи	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(160)	(226)
Загуба от валутни курсови разлики	(57)	(4)
Други финансови разходи	<u>(30)</u>	<u>(39)</u>
Общо:	<u><u>(247)</u></u>	<u><u>(269)</u></u>

16. Имоти, машини и съоръжения

2017

В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Отчетна стойност									
Сaldo към 01.01.2017 г.	306 494	117 925	204 125	2 588 666	26 991	7 573	25 895	1 353 067	4 630 736
Придобити	2 907	16	332	105	2 893	5 633	7 825	185 107	204 818
Отписани	(237)	(261)	(2 068)	(9 901)	(94)	(76)	-	(20 261)	(32 898)
Рекласифицирани	-	(1 097)	(134)	1 231	-	-	-	-	-
Трансфери	-	13 021	113 802	1 006 445	-	-	-	(1 133 268)	-
Сaldo към 31.12.2017 г.	309 164	129 604	316 057	3 586 546	29 790	13 130	33 720	384 645	4 802 656
Амортизации и загуби от обезценка									
Сaldo към 01.01.2017 г.	-	20 363	66 991	490 770	19 319	5 763	-	-	603 206
Амортизация за периода	-	6 512	23 057	154 716	1 491	896	-	-	186 672
Отписани през периода	-	(122)	(1 779)	(3 786)	(96)	(76)	-	-	(5 859)
Сaldo към 31.12.2017 г.	-	26 753	88 269	641 700	20 714	6 583	-	-	784 019
Балансова стойност									
Сaldo към 01.01.2017 г.	306 494	97 562	137 134	2 097 896	7 672	1 810	25 895	1 353 067	4 027 530
Сaldo към 31.12.2017 г.	309 164	102 851	227 788	2 944 846	9 076	6 547	33 720	384 645	4 018 637

2016

В хиляди лева

	Земи	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Резервни части	Разходи за придобиване и аванси	Общо
Отчетна стойност									
Сaldo към 01.01.2016 г.	304 749	86 724	175 839	2 465 286	23 771	6 896	35 722	1 227 992	4 326 979
Придобити	2 313	103	38	-	3 399	735	(9 827)	332 632	329 393
Отписани	(568)	(2 273)	(1 187)	(13 418)	(179)	(58)	-	(7 953)	(25 636)
Рекласифицирани	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфери	-	33 371	29 435	136 798	-	-	-	(199 604)	-
Сaldo към 31.12.2016 г.	306 494	117 925	204 125	2 588 666	26 991	7 573	25 895	1 353 067	4 630 736
Амортизации и загуби от обезценка									
Сaldo към 01.01.2016 г.	-	15 758	51 009	380 280	18 305	5 327	-	-	470 679
Амортизация за периода	-	5 003	16 626	115 089	1 194	491	-	-	138 403
Отписани през периода	-	(398)	(644)	(4 599)	(180)	(55)	-	-	(5 876)
Сaldo към 31.12.2016 г.	-	20 363	66 991	490 770	19 319	5 763	-	-	603 206
Балансова стойност									
Сaldo към 01.01.2016 г.	304 749	70 966	124 830	2 085 006	5 466	1 569	35 722	1 227 992	3 856 300
Сaldo към 31.12.2016 г.	306 494	97 562	137 134	2 097 896	7 672	1 810	25 895	1 353 067	4 027 530

В представените активи са включени активи, отдадени при условията на концесия за срок от 35 години, предоставена от собственика на капитала, ползите от която се получават от държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Балансовата стойност на тези активи е 15 616 хил. лв.

В „Разходи за придобиване и аванси“ са включени предоставени през 2017 г. аванси в размер на 26 779 хил. лв. (основно на изпълнители по проекти на ОП „Транспорт“) (2016 г.: 21 188 хил. лв.).

През 2012 г. е извършена преоценка на имоти, машини и съоръжения на ДП „НКЖИ“, съгласно МСС 16.

Пазарната стойност на земи и сгради е получена при съобразяване с местоположението и състоянието на пазара на недвижими имоти. При определяне на пазарната стойност на земите е използван методът на коригираните базисни цени, като е взета предвид и данъчната оценка на недвижимите имоти. При определяне на пазарната стойност на сградите е използван методът на вещната (възстановителна) стойност.

При определяне справедливата стойност на машини и съоръжения е използван методът на разходите, чрез който се измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката и изваждане на различните елементи на изхабяването му под формата на физическо износване и на функционално и икономическо обезценяване.

За определяне на остатъчната стойност на активите е използван методът на ликвидационната стойност.

През 2017 г. в резултат на бракуване на преоценявани дълготрайни материални активи е извършено намаление на преоценъчния резерв с 4 896 хил. лв. (2016 г.: 7 547 хил. лв.), до възстановимата им стойност и са отчетени разходи за брак на дълготрайни активи в размер на 1 610 хил. лв. (2016 г.: 2 636 хил. лв.)

Съгласно счетоводната си политика и изискванията на МСС 16 към 31.12.2017 г. Компанията е направила преглед с помощта на лицензиран оценител на имотите, машините и съоръженията за индикации дали тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност. Прегледът включва: преглед на сроковете и начинът на използване на активите в Компанията към 31.12.2017 г. На базата на този преглед се достигна до извода, че няма значителни промени в икономическите условия.

Към 31.12.2017 г. е извършен преглед от лицензиран оценител на преоценените дълготрайни активи на Компанията за установяване на степента на съответствие на балансовите стойности на активите спрямо техните справедливи (пазарни) стойности. В резултат на извършения преглед и направените изчисления по методика, като краен резултат е констатирано незначително нарастване на справедливите пазарни стойности, попадащо в рамките на статистическата грешка при събиране на информацията и вариацията на ползваните корекционни коефициенти, което показва много добро съвпадение между балансовите и справедливите пазарни стойности на разгледаните активи. Спецификата на активите на Компанията и динамичната икономическа среда в тази сфера биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност.

Поради спецификата на счетоводните регистри на имотите, машините и съоръженията и промените в тях през предходни периоди, оповестяването на балансовата стойност на активите, ако те биха били оценявани след признаването им по цена на придобиване, изисква

значителни ресурси и време, които превишават ползите за потребителите на финансовия отчет. Затова ръководството е преценило тези оповестявания да не бъдат направени.

Към 31 декември 2017 г. отчетната стойност на 100% амортизираните активи, които продължават да се използват в дейността на Компанията е в размер на 61 562 хил. лв. (2016 г.: 56 652 хил. лв.).

Компанията не разполага с документи за собственост за част от представените в счетоводния баланс недвижими имоти (земя и сгради). Компанията продължава процеса на осигуряване на надлежни документи за собственост за земя с балансова стойност в размер на 65 751 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 63 458 хил. лв.) и сгради с балансова стойност в размер на 11 443 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 7 050 хил. лв.)

17. Инвестиционни имоти

Представените инвестиционни имоти представляват активи прехвърлени по споразумение за дълг срещу собственост между Компанията и „ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД, и използването на които не е свързано с ползване за основната дейност на Компанията, а по-скоро от получаване на приходи от отдаване под наем.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, отчитани по модела на цената на придобиване, не се различава от балансовата им стойност по вътрешни оценки на технически лица.

Промените в балансовите стойности, представени в счетоводния баланс, могат да бъдат обобщени, както следва:

2017 г. <i>В хиляди лева</i>	Инвестиционни имоти
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	6 389
Отписани	(118)
Салдо към 31 декември 2017 г.	6 271
Амортизации и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2017 г.	729
Амортизация за периода	80
Амортизация на отписани	(18)
Салдо към 31 декември 2017 г.	791
Балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2017 г.	5 660
Салдо към 31 декември 2017 г.	5 480

2016 г. <i>В хиляди лева</i>	Инвестиционни ИМОТИ
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 389
Салдо към 31 декември 2016 г.	6 389
Амортизации и загуби от обезценка	
Салдо към 1 януари 2016 г.	332
Амортизация за периода	397
Салдо към 31 декември 2016 г.	729
Балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 057
Салдо към 31 декември 2016 г.	5 660

18. Нематериални активи

2017 <i>В хиляди лева</i>	Софтуер	Патенти и лицензи	Ноу-хау	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2017 г.	6 688	28	60	6 776
Придобити	1 665	24	17	1 706
Отписани	(31)	-	-	(31)
Салдо към 31.12.2017 г.	8 322	52	77	8 451
Амортизации				
Салдо към 01.01.2017 г.	5 855	27	52	5 934
Амортизация за периода	1 081	2	4	1 087
Отписани през периода	(30)	-	-	(30)
Салдо към 31.12.2017 г.	6 906	29	56	6 991
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2017 г.	833	1	8	842
Салдо към 31.12.2017 г.	1 416	23	21	1 460
2016 <i>В хиляди лева</i>				
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2016 г.	6 721	28	75	6 824
Придобити	101	-	-	101
Отписани	(134)	-	(15)	(149)
Салдо към 31.12.2016 г.	6 688	28	60	6 776

Амортизации

Салдо към 01.01.2016 г.	5 149	25	64	5 238
Амортизация за периода	840	2	3	845
Отписани през периода	(134)	-	(15)	(149)
Салдо към 31.12.2016 г.	5 855	27	52	5 934

Балансова стойност

Салдо към 01.01.2016 г.	1 572	3	11	1 586
Салдо към 31.12.2016 г.	833	1	8	842

19. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	<i>Вид дейност</i>	<i>Дял %</i>	2017	2016
Инвестиции в дъщерни предприятия:				
„ТРЕН” ЕООД	Търговия с електрическа енергия	100%	5	5
Общо инвестиции в дъщерни предприятия			5	5
Инвестиции в асоциирани предприятия:				
„Фьосталпине ФАЕ София” ООД	Производство на стрелки	49%	2 041	2 041
“Зона за обществен достъп - Бургас” АД	Проектиране, изграждане и експлоатация на интермодален терминал	20%	100	100
ЗАД „Алианс България”	Застрахователно дружество	2,796%	742	742
Общо инвестиции в асоциирани предприятия			2 883	2 883
Общо инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия			2 888	2 888

Инвестициите в дъщерни и асоциирани предприятия са представени във финансовия отчет на Компанията по метода на себестойността. През 2017 г. на Компанията са разпределени дивиденди от асоциираното предприятие “фьосталпине ФАЕ София” ООД в размер на 429 хил. лв. (2016 г.: 875 хил. лв.). От „ТРЕН” ЕООД са разпределени дивиденди в резултат на разпределение на печалби през 2017 г. в размер на 269 хил. лв. (2016 г.: 1 633 хил. лв.). През 2016 и 2017 г. Компанията не е получила дивидент от ЗАД „Алианс България”. Дяловете и акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност. Ръководството на Компанията счита, че не съществуват индикации за обезценка на представените инвестиции

20. Материални запаси

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Материали и консумативи	29 020	30 142
Готова продукция	91	18
Общо:	29 111	30 160

20.1. Материали и консумативи

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Метални отпадъци (скрап)	14 964	17 159
Основни материали	7 692	7 267
Резервни части	1 911	1 765
Гориво	1 532	1 431
Други	2 921	2 520
Общо:	29 020	30 142

Материални запаси към 31 декември 2017 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

21. Търговски и други вземания

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Търговски вземания от клиенти, вкл. от свързани лица	94 215	91 830
Съдебни вземания	3 405	3 536
Вземания по оперативни програми	708	723
Финансови активи	98 328	96 089
Данъци за възстановяване	8 417	16 550
Вземания от доставчици по аванси	220	83
Предплатени разходи	148	276
Други вземания	1 921	1 995
Нефинансови активи	10 706	18 904
Общо търговски и други вземания	109 034	114 993

Търговските и други вземания са представени по стойност на възникване, намалена с начислените обезценки. Нетната балансова стойност на текущите търговски и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Към 31.12.2017 г. най-големият длъжник е „Холдинг БДЖ“ ЕАД и неговите дружества с 88 833 хил. лв. или 94,3 % от общо търговските вземания от клиенти. В това число вземанията от „Холдинг БДЖ“ ЕАД възлизат на 26 155 хил. лв., вземанията от „БДЖ-ТП“ ЕООД в размер на 57 006 хил. лв. и „БДЖ-ПП“ ЕООД в размер на 5 672 хил. лв., включващи вземания от инфраструктурни такси, съпътстващи и допълнителни услуги за дезинфекция, мерене и други.

21.1 Търговски вземания	2017	2016
Вземания от свързани лица под общ контрол	88 863	86 771
Вземания от клиенти	5 361	5 067
Вземания от дъщерни предприятия	-	1
Обезценка на търговски вземания	(9)	(9)
Общо:	<u>94 215</u>	<u>91 830</u>

Сумата на ред Вземания от свързани лица под общ контрол не включва предоставени аванси на ДП ТСВ за изграждане на активи на стойност 357 хил. лв. и аванси за текуща дейност на стойност 38 хил. лв.

21.2 Съдебни вземания	2017	2016
Вземания по съдебни спорове	2 553	2 882
Присъдени вземания	2 683	2 490
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(1 831)	(1 836)
Общо:	<u>3 405</u>	<u>3 536</u>

21.3 Други вземания	2017	2016
Други дебитори	1 946	1 973
Вземания по липси и начети	93	92
Дадени гаранции	327	375
Обезценка на други вземания	(445)	(445)
Общо:	<u>1 921</u>	<u>1 995</u>

21.4 Блокирани парични средства в КТБ АД	2017	2016
Блокирани парични средства в КТБ АД	5 921	5 921
Обезценка на блокирани парични средства в КТБ АД	(5 921)	(5 921)
Общо:	<u>-</u>	<u>-</u>

Изменението в обезценката на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Салдо към 1 януари	8 211	6 176
Отписани суми (несъбираеми)	(5)	(59)
Обезценка	-	2 094
Салдо към 31 декември	<u>8 206</u>	<u>8 211</u>

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснителна бележка 32.2.

22. Пари и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Парични средства в каса	34	39
Парични средства по банкови сметки	123 202	111 091
Парични еквиваленти	52	42
Общо:	<u>123 288</u>	<u>111 172</u>

23. Собствен капитал

23.1. Основен капитал

Към 31 декември 2017 г. основният капитал на Компанията е в размер на 100 000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала е държавата, представлявана от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

23.2. Допълнителни резерви

Допълнителните резерви в размер на 372 414 хил. лв. към 31 декември 2017 г. (2016 г.: 367 457 хил. лв.) са възникнали като балансираща стойност при отделянето на Компанията от Национална компания „Български държавни железници”, (Разделителен протокол към 31 декември 2001 г.). През 2017 г. за сметка на допълнителните резерви са:

- безвъзмездно предоставени нетекущи активи на стойност 5 020 хил. лв. съгласно:
 - Решение №63 от 20.01.2017 г. на МС и Решения на УС №30-11/16 от 25.11.2016 г. и №11-04/17 от 04.04.2017 г.;
 - Решение №178 от 30.03.2017 г. на МС и Решение на УС №28-11/16 от 16.11.2016 г.;
 - Писмо изх.№24-00-578/12.03.2018 г. и приемателно-предавателен протокол от Агенция „Пътна инфраструктура”;
 - Писмо изх.№40-13-7/19.12.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
- отписани нетекущи активи на стойност 63 хил. лв. съгласно:
 - Заповед №5-95-00-13 от 11.01.2017 г. издадена от Областния управител на област Русе и Решение на УС №22-08/16 от 17.08.2016 г.;
 - Решение №420 от 31.07.2017 г. на МС и Решение на УС №06-02/17 от 17.02.2017 г.;
 - Заповед и писмо с изх.№10-22-181/07.11.2017 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Решение на УС №23-09/17 от 15.09.2017 г.;
 - Решение №576 от 05.10.2017 г. на МС и Решение на УС №16-06/17 от 02.06.2017 г.

Тези изменения са представени в отчета за промените в собствения капитал като сделки със собственика.

23.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от разлики между балансовата и справедливата стойност на нетекущи активи на Компанията към 1 януари 2005 г. и към 1 януари 2012 г., редуциран с преоценъчния резерв на отписани имоти, машини и съоръжения имоти, машини и съоръжения, и съответстващия му пасив по отсрочени данъци.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Салдо към 1 януари	1 474 314	1 489 558
Брутна сума на преоценката	(4 896)	(7 547)
Данъчен ефект от преоценката	490	755
Прехвърляне в неразпределената печалба	<u>(8 318)</u>	<u>(8 452)</u>
Салдо към 31 декември	<u>1 461 590</u>	<u>1 474 314</u>

24. (Разход за)/Икономия от данък върху дохода

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	-	10 900
Текущ разход за данък	-	(1 090)
Приход от отсрочени данъци	<u>2 007</u>	<u>3 507</u>
(Разход за)/Икономия от данък върху дохода	<u>2 007</u>	<u>2 417</u>

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2016 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Загуба преди данъчно облагане	(52 693)	(30 702)
Данъчна ставка	<u>10%</u>	<u>10%</u>
Очакван разход за данък върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	14 458	11 979
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	<u>(15 992)</u>	<u>(10 889)</u>
Текущ разход за данък върху дохода	<u>-</u>	<u>(1 090)</u>
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	<u>2 007</u>	<u>3 507</u>
Приход от данък върху дохода	<u>2 007</u>	<u>2 417</u>
Отсрочени данъци, признати директно в другия всеобхватен доход	<u>490</u>	<u>755</u>

Бележка 25 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

25. Отсрочени данъчни пасиви и активи

25.1. Отсрочени данъчни пасиви

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Към 1 януари	109 172	113 434
Отписан отсрочен данък в другия всеобхватен доход	(490)	(755)
Отсрочен данък, признат в печалбата или загубата за периода	<u>(2 007)</u>	<u>(3 507)</u>
Към 31 декември	<u>106 675</u>	<u>109 172</u>

Признатите отсрочени данъчни пасиви са свързани с разликата между счетоводната и данъчна балансова стойност на нетекущите активи към края на отчетния период.

Ефективната данъчна ставка за целите на изчислението на отсрочените данъчни активи и пасиви за 2016 г. и 2017 г. е 10%.

25.2. Непризнати отсрочени данъчни активи

Непризнатите отсрочени данъчни активи са свързани със следните временни разлики:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
	Данъчен актив	Данъчен актив
Задължения към персонала и други физически лица	611	254
Обезценка на търговски и други вземания	<u>36</u>	<u>214</u>
	<u>647</u>	<u>468</u>

26. Получени финансови помощи и заеми

26.1. Временна финансова помощ

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Нетекуща част на временна финансова помощ	213 000	248 000
Текуща част на временна финансова помощ	<u>35 000</u>	<u>35 000</u>
Общо:	<u>248 000</u>	<u>283 000</u>

Съгласно ПМС №271 от 06.10.2015 г. и ПМС №62 от 25.03.2016 г. на Компанията като бенефициент по Оперативна програма „Транспорт” 2007 - 2013 г. и за целите за довършване на железопътни инфраструктурни проекти са предоставени средства, като временна безлихвена финансова помощ, подлежаща на възстановяване. Средствата се възстановяват от Компанията по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията считано от 2016 г. по 35 000 хил. лв. годишно, със срок на погасяване до 30 юни на съответната година, до пълното погасяване на предоставената временна финансова помощ. Към 31.12.2017 г. Компанията е възстановила в бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията дължимата вноска по получената временна безлихвена финансова помощ, получена с ПМС №271 от 06.10.2015 г., в размер на 35 000 хил. лв.

27. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата и европейските фондове, представляват отсрочени приходи за бъдещи периоди (балансова стойност на финансиранятия), които се признават систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи, придобити с получените безвъзмездни средства и използвани в оперативната дейност на Компанията.

Когато безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са свързани с разходна позиция, те се признават като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Нетекущи:		
Финансирания, свързани с нетекущи амортизируеми активи	1 903 801	1 170 924
Финансирания за нетекущи активи в процес на изграждане	403 077	1 069 974
Общо:	2 306 878	2 240 898
Текущи:		
Текуща част на приходите за бъдещи периоди, свързани с нетекущи амортизируеми активи	107 312	73 382
Финансирания за текуща дейност	6 144	2 834
Общо:	113 456	76 216
Общо безвъзмездни средства, предоставени от държавата и европейски фондове	2 420 334	2 317 114

Движение през периода по източници на финансиране

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016 преизчислен
Към 1 януари	2 316 825	2 234 264
Получени от държавния бюджет	239 902	240 000
Оперативна програма „Транспорт“	6 028	37 590
Оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура"	53 781	1 161
От МТИТС за съпътстващи разходи и обезщетения по обекти	35 000	-
Получени/(Възстановени) ДДС 06/2011	(19 547)	(26 802)
Механизъм за свързана Европа	42 389	59 875
Фонд „Стихийни бедствия“	3 268	921
Получени/(Възстановени) от МТИТС по Програма TEN-T	201	(242)
Възстановени финансираня на УО по ОПТ	(3)	(5 605)
Признати в отчета за всеобхватния доход (бел.7)	(257 608)	(225 096)
Проект Шанс за работа от Агенция по заетостта	21	-
Други	77	759
Към 31 декември	2 420 334	2 316 825

ДП „НКЖИ“ е бенефициент по проекти, финансирани със средства от ЕС по проекти по Оперативна програма „Транспорт 2007–2013“, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, Механизъм за свързване на Европа (МСЕ). Финансирането на тези проекти се извършва от Кохезионния фонд, ЕФРР, национално съфинансиране от ДБ и от средства на Компанията.

През 2017 г. ДП „НКЖИ“ е получило безвъзмездни средства, предоставени от Държавния бюджет, в размер на 239 902 хил. лв. (2016 г.: 240 000 хил. лв.), от които текуща субсидия за покриване на разходи в размер на 134 902 хил. лв. и 105 000 хил. лв. за капиталов трансфер.

28. Оперативен лизинг

Компанията като лизингополучател:

Бъдещите минимални плащания до 1 година по договори за оперативен лизинг на Компанията са в размер на 350 хил. лв. 2017 г. (2016 г.: 180 хил. лв.)

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 736 хил. лв. (2016 г.: 175 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Компанията.

Договорите за оперативен лизинг на Компанията не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

Компанията като лизингодател:

Недвижими имоти на Компанията са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг. Бъдещите минимални лизингови постъпления към 31 декември 2017 г. са в размер на 1 800 хил. лв. до една година (2016 г.: 1 900 хил. лв.).

Приходите от наеми за 2017 г., възлизащи на 1 877 хил. лв. (2016 г.: 1 957 хил. лв.), са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“. Не са признавани условни наеми.

29. Търговски и други задължения

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Нетекущи:		
Гаранции за изпълнение на договори по строителство на обекти по ОП „Транспорт“	7 217	3 536
Финансови пасиви	7 217	3 536
Общо нетекущи търговски и други задължения	7 217	3 536

Текущи:		
Търговски задължения	6 380	23 608
Задължения към свързани лица под общ контрол	3 752	776
Задължения към асоциирани предприятия	1	3
Гаранции за изпълнение на договори по строителство на обекти по ОП „Транспорт“	2 194	16 537
Финансови пасиви	12 327	40 924
Задължения към персонала	9 354	7 601
Задължения към общественото осигуряване	4 294	3 668
Задължения към бюджета	1 894	1 693
Приходи за бъдещи периоди	857	714
Други задължения	1 791	2 387
Нефинансови пасиви	18 190	16 063
Общо текущи търговски и други задължения	30 517	56 987

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

30. Свързани лица

Свързаните лица на Компанията включват едноличния собственик, дъщерни и асоциирани предприятия, ключовия управленски персонал и държавни предприятия, с които е под общ правителствен контрол чрез Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, което упражнява правата на собственик на капитала на тези дружества. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. По-долу са оповестени отделно и общо значими сделки със свързани лица.

30.1. Сделки със свързани предприятия

30.1.1. Сделки с дъщерни предприятия

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Продажба на стоки и услуги	7	8
продажба на услуги на ТРЕН ЕООД	7	8
Разпределени дивиденди	269	1 633

30.1.2. Сделки с асоциирани предприятия

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Продажба на стоки и услуги	-	2
продажба на услуги на фьосталпине ФАЕ ООД	-	2
Покупки на стоки и услуги	482	157
покупки на стоки от фьосталпине ФАЕ ООД	296	78
покупки на услуги от фьосталпине ФАЕ ООД	186	79
Разпределени дивиденди	429	875

30.1.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Продажба на стоки и услуги	83 192	81 412
Холдинг БДЖ ЕАД	305	482
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	56 586	56 900
БДЖ-Товарни превози ЕООД	26 088	23 663
ДП ТСВ	213	367
Покупки на стоки и услуги	20 058	11 869
Холдинг БДЖ ЕАД	640	64
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	9 152	7 021
БДЖ-Товарни превози ЕООД	6 400	4 693
ДП ТСВ	3 866	91

30.1.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния съвет, Одитния комитет и Генералния директор на Компанията. Доходите на ключовия управленски персонал, включително осигуровки, са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Заплати и други краткосрочни доходи	155	129
Осигуровки	15	13
Общо:	170	142

30.1.5. Безналични сделки

Получените финансираня и плащанията свързани с изпълнение на дейности по ОПТ се извършват чрез система на бюджетни разплащания.

30.2. Разчети със свързани предприятия

30.2.1. Разчети за вземания със свързани лица

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Текущи		
Вземания от:		
Дъщерни предприятия	-	1
Други свързани лица под общ контрол	88 863	86 771
Холдинг БДЖ ЕАД	26 155	26 579
- в т.ч. инфраструктурни такси	11 380	11 380
- в т.ч. лихви и неустойки	12 831	12 831
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	5 672	6 161
- в т.ч. инфраструктурни такси	2 830	2 949
- в т.ч. разпределение тягова ел. енергия	2 596	2 736

БДЖ-Товарни превози ЕООД	57 006	53 869
- в т.ч. инфраструктурни такси	38 523	39 107
- в т.ч. лихви и неустойки	11 216	10 487
- в т.ч. разпределение тягова ел. енергия	4 884	1 845
ДП ТСВ	30	162
Общо текущи вземания от свързани лица	88 863	86 772
Общо вземания от свързани лица	88 863	86 772

30.2.2. Разчети за задължения със свързани лица

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Текущи		
Задължения към:		
Асоциирани предприятия	1	3
Други свързани лица под общ контрол	3 752	776
Холдинг БДЖ ЕАД	-	4
БДЖ-Пътнически превози ЕООД	3 259	572
БДЖ-Товарни превози ЕООД	319	200
ДП ТСВ	174	
Общо текущи задължения към свързани лица	3 753	779
Общо задължения към свързани лица	3 753	779

31. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Компанията могат да бъдат представени в следните категории:

31.1. Финансови активи

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2017	2016
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	21	98 328	96 089
Пари и парични еквиваленти	22	<u>123 288</u>	<u>111 172</u>
Общо финансови активи:		<u>221 616</u>	<u>207 261</u>

31.2. Финансови пасиви

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2017	2016
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Получени финансови помощи и заеми	26	248 000	283 000
Търговски и други задължения	29	<u>19 544</u>	<u>44 460</u>
Общо финансови пасиви:		<u>267 544</u>	<u>327 460</u>

В бележка 4.14 е предоставена информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Компанията относно финансовите инструменти е представено в бележка 32.

31.3. Промени в задълженията, произтичащи от финансови дейности

В таблицата по-долу са изложени детайлите на промените на пасивите произтичащи в дейностите по финансиране, включващи парични и непарични промени.

В хиляди лева	Към 01.01.2017 г.	Парични потоци		Безналични промени		Към 31.12.2017 г.
		Входящи	Изходящи	Непарични уреждания	Нововъз- никнали	
Заеми	283 000	-	(35 000)	-	-	248 000
Търговски и други вземания	44 460	2 305	(287 514)	31 195	229 098	19 544
	327 460	2 305	(322 514)	31 195	229 098	267 544
Нетекущи задължения	251 536					220 217
Текущи задължения	75 924					47 327
Финансирания от държавата, вкл. по Опер. програми	2 316 536	350 813	(19 550)	(227 755)	-	2 420 333

32. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Компанията е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Детайлна информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Компанията е представена в бележка 31. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Компанията са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Компанията се осъществява от централната администрация на Компанията в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дългосрочна възвращаемост. Компанията не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Компанията, са описани по-долу.

32.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Компанията е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Компанията.

32.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Компанията. Компанията е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирани на средства, инвестиции и други. Излагането на Компанията на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Търговски и други вземания	98 328	96 089
Пари и парични еквиваленти	123 288	111 172
Балансова стойност	<u>221 616</u>	<u>207 261</u>

Компанията редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Компанията не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените търговски и други вземания е следната:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
До 3 месеца	18 615	11 431
Между 3 и 6 месеца	236	308
Между 6 месеца и 1 година	505	1 272
Над 1 година	78 972	83 078
Общо	<u>98 328</u>	<u>96 089</u>

По отношение на търговските и други вземания Компанията е изложена на значителен кредитен риск към основните превозвачи – „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските и други вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. На основания подписани Споразумения от 31.05.2013 г. е договорена опция Компанията да придобие имоти чрез покупко-продажба от „Холдинг БДЖ” ЕАД и неговите дъщерни дружества по схемата дълг срещу собственост, за уреждане на тези вземания.

Търговските и други вземания, възникнали преди повече от една година, в размер на 78 972 хил. лв. към 31 декември 2017 г. включват:

- 25 732 хил. лв. – Вземания от „Холдинг БДЖ” ЕАД

За уреждане на финансовите задължения на „Холдинг БДЖ” ЕАД по фактури, издадени от ДП „НКЖИ” през 2010 г., 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между ДП „НКЖИ” и „Холдинг БДЖ” ЕАД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите.

- 49 354 хил. лв. – Вземания от „БДЖ-ТП” ЕООД

За уреждане на финансовите задължения на „БДЖ Товарни превози” ЕООД по фактури, издадени от ДП „НКЖИ” през 2011 г., 2012 г., и през периода от 01.01.2013 г. до 31.03.2013 г. е подписано споразумение на 31.05.2013 г. между ДП „НКЖИ” и „БДЖ – Товарни превози” ЕООД за разсрочено плащане, което се изпълнява съгласно договореностите.

- 3 371 хил. лв. представляват съдебни и присъдени вземания, за които текат съдебни и изпълнителни процедури по събирането им.
- 515 хил. лв. представляват вземания от други контрагенти над една година, за които ДП „НКЖИ” предприема действия по събирането им.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти в банки се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

През 2017 г. не е призната загуба от обезценка по отношение на търговските и други вземания над 1 година. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Компанията по отношение на тези финансови инструменти.

32.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Компанията да не може да погаси своите задължения. Компанията посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Компанията за периода.

Компанията държи пари в брой и по банкови сметки, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и финансирания от държавата.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Компанията (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

В хиляди лева

31 декември 2017 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година	От 1 до 5 години
Временна финансова помощ	35 000	213 000
Търговски и други задължения	12 327	7 217
Общо	47 327	220 217

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Компанията са обобщени, както следва:

В хиляди лева

31 декември 2016 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година	От 1 до 5 години
Временна финансова помощ	35 000	248 000
Търговски и други задължения	40 924	3 536
Общо	75 924	251 536

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансните стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Компанията отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

33. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Компанията във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Компанията да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност на собствения капитал.

Компанията наблюдава капитала на базата на съотношението на собствения капитал към получените заеми.

Компанията определя собствения капитал и заемите на основата на балансовата им стойност.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Собствен капитал	1 459 833	1 511 278
Общо привлечен капитал (без безвъзмездни средства и отсрочени данъчни пасиви)	303 657	357 039
Пари и парични еквиваленти	(123 288)	(111 172)
Нетен дълг	180 369	245 867
Съотношение на собствен капитал към привлечен капитал	1:0.05	1:0.04

34. Инвестиционна програма

Според инвестиционната програма, одобрена от Управителния съвет на Компанията, за следващата година са планирани следните разходи, финансирани от държавния бюджет и европейските фондове за обекти по Оперативна програма „Транспорт”, Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура”, Програма „TEN-T”, Механизъм за свързана Европа, по които ДП „НКЖИ” е бенефициент:

<i>В хиляди лева</i>	2018
От Държавния бюджет:	
<u>Основен ремонт на дълготрайни материални активи</u>	
Ремонт на железния път и съоръженията за поддържане на достигнатите скорости	28 639
Модернизирани на осигурителни системи и прелезни устройства	9 445
Модернизация и реконструкция на тягови подстанции	5 084
Преустройство на възлови жп гари в съответствие с европейските изисквания	4 341
Възстановяване на проектни параметри на жп линия София-Карлово-Зимница	8 164
Възстановяване на проектни параметри по жп линия Русе-Варна	800
	56 473
<u>Придобиване на дълготрайни материални активи</u>	
Удвояване и електрификация на жп линия Карнобат-Синдел	23 527
Съфинансиране на инфраструктурни проекти по Оперативна програма - погасителна вноска, съгласно ПМС 271/06.10.2015 г.	35 000
	58 527
ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ	115 000

От Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура”:

Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас, Фаза 2	88 146
Рехабилитация на железопътната инфраструктура по участъците на железопътната линия Пловдив – Бургас – възстановяване, ремонт и модернизация на тягови подстанции Бургас, Карнобат и Ямбол	3 170
Модернизация на железопътния участък Септември – Пловдив: част от Трансевропейската железопътна мрежа – изграждане на четири броя пътни надлези	910
Модернизация на железопътната линия София - Пловдив: жп участък Елин Пелин – Костенец	120 775
Техническа помощ за модернизация на железопътна линия София – Перник - Радомир – Гюешево – граница с Република Македония	5 374
Реконструкция на гарови комплекси Подуяне, Искър и Казичане	1 448
Реконструкция на гаров комплекс Карнобат	1 085
Реконструкция на гарови комплекси Стара Загора и Нова Загора	198
Внедряване на ETCS в участъка Русе - Каспичан	3 750
Проектиране и внедряване на СУВР в ДП НКЖИ, включително система за мониторинг и контрол на параметри на подвижен железопътен състав в движение (контролни точки "check-points")	1 800
Техническа помощ за обезпечаване на разходите, свързани с управлението, индексирането, съхранението и внедряването на електронен архив на документите по проектите, финансирани от фондовете на ЕС	666
Техническа помощ за подготовка на проект „Модернизация на железопътната линия София-Драгоман – железопътен участък Петърч-Драгоман – граница с Република Сърбия	1 055
Техническа помощ за укрепване капацитета на ДП НКЖИ, като бенефициент по ОПТТИ 2014-2020 год. чрез продължаване на добрите практики, установени през предходния период и включване на нови мерки за достигане на необходимия капацитет за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол на проекти, финансирани със средства на ЕСИФ	2 500
Техническа помощ за обезпечаване на разходите по предоставяната от ЕИБ подкрепа на НКЖИ за подготовка и управление на проекти по Приоритетна ос 4 на ОПТТИ	951
Доставка на 2 броя фабрично нови високопроходими МПС за подпомагане на ДП НКЖИ като бенефициент на ОПТТИ при наблюдението и контрола на проектите, съфинансирани от ЕСИФ	198
Предварителни проучване за развитие на алтернативни железопътни направления Север-Юг	250
ОБЩО ОП "ТРАНСПОРТ И ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА"	232 276
От Механизма за свързване на Европа (МСЕ) на ЕК:	
Развитие на железопътен възел София: железопътен участък София – Воляк	46 955
Модернизация на железопътен участък София – Елин Пелин	30 075
Модернизация на железопътната линия София – Пловдив в участък Костенец - Септември	68 896
По-добри железопътни проекти чрез по-добри познания	150
Развитие на жп възел Пловдив	63 206
От Изток към Запад. Достъп до Коридор ОИС чрез Основно пристанище Бургас: проучвания за завършване на пристанищната инфраструктура и железопътните връзки	68
ОБЩО ПРОЕКТИ ПО МСЕ	209 350
ОБЩА СУМА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ	556 626

35. Условни пасиви

Към 31 декември 2017 г. срещу Компанията има предявени различни съдебни искове.

Към 31.12.2017 г. са предявени 40 граждански иска срещу ДП НКЖИ за обща сума в размер на 5 104 000,00 лв. (пет милиона сто и четири хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на пострадалите граждани, в резултат на причинена мощна взривна вълна на 10.12.2016 г. в района на гара Хитрино, обл. Шумен, при преминаване на влакова композиция.

Към датата на издаване на настоящия финансов отчет не може да се прогнозира изходът на предявените граждански дела, поради тяхната правна и фактическа сложност.

Ръководството на Компанията счита, че другите отправени искове по-скоро няма да доведат до разходи за Компанията при уреждането и изходящи парични потоци при уреждането им.

Не са възникнали условни пасиви за Компанията по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия.

36. Възнаграждение за одиторски услуги

Възнаграждението на регистрирания одитор е за независим финансов одит на този индивидуален финансов отчет. През годината регистрираният одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 ал. 1 на Закона за счетоводството.

37. Събития след края на отчетния период

На основание Заповед №РД-14-07 от 18.01.2018 г. на Областния управител на област Плевен и на Решение на Управителен съвет №28-12/17 от 06.12.2017 г. се отнема правото на управление на недвижим имот, частна държавна собственост на стойност 95 хил. лв.

На основание Решение №155 от 15.03.2018 г. на Министерски съвет и Решение на Управителен съвет №23-09/17 от 15.09.2017 г. се предоставя безвъзмездно управление на поземлени имоти, заедно с изградения в тях обект, публична държавна собственост.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни други некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

38. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 16 април 2018 г.


г-н **Красимир Папукчийски**
Генерален директор


Лидия Давидова
Главен счетоводител



Дата на съставяне: 16 април 2018 г.